

TopCamper magazine

**PRACHTIGE LANDSCHAPPEN EN
INTERESSANTE STEDEN**

ALBANIË - AUTHENTIEK REISLAND

CAMPERNIEUWS >> SLOW TRAVELING NAAR HET ZUIDEN VAN
FRANKRIJK >> **HYMER VISION VENTURE** >> CULINAIR: BASKENLAND
>> **SARDINIË: EILAND MET CARAÏBISCHE VERRASSINGEN**

AVECO
Verkeuringen

HYMER

HYMER WHITELINE LAAT ANDEREN VERBLEKEN

Met het editiemodel B-klasse Modern Comfort T of I WhiteLine en het omvangrijke uitvoeringspakket blijft niets te wensen over. Profiteer nu van het aantrekkelijke prijsvoordeel en maak een doorstart naar uw volgende reizen. De zwarte, 16" lichtmetalen velgen in combinatie met de buitenkleur HYMER wit en de 'Whiteline' decor bestickering verschaffen het editiemodel een vlot en dynamisch voorkomen.

Ontdek dit model nu bij de HYMER-dealer, op www.hymer.nl
of scan deze QR-code om direct het actiemodel te bekijken:

TopCamper magazine is een tijdschrift voor liefhebbers van kamperen.

www.topcamper.nl

Uitgegeven door Aveco Verzekeringen i.s.m. Graphic Services

Uitgever

Aveco Verzekeringen

Hoofredactie

Arian Bossers, a.bossers@topcamper.nl
Kees Witvliet, k.witvliet@topcamper.nl

Redactieadres

Van Galenweg 23
4819 AL BREDA
redactie@topcamper.nl

Aan dit nummer werkten o.a. mee:

Hans van Bergen, CamperCake, Marga Feenstra, Bartho Hendriksen, Daan Kloeg, Geert van Leeuwen, Melchert Leguijt, Harry Schuring

Vormgeving

Walter Bouwman
Giesbers Retail, Velp

Druk

Graphic Services

Bereik

51.000

Abonnementen

Een introductie-abonnement kost € 9,95 (jaarabonnement, 2 edities). Automatische verlenging met dagelijkse opzegmogelijkheid. Losse verkoop € 7,95 exclusief portokosten. Voor abonnees in het buitenland gelden andere voorwaarden.

Klanten van Aveco Verzekeringen ontvangen dit magazine gratis.

Abonnementenadministratie

Aveco Verzekeringen, postbus 444
7770 AK HARDENBERG, 0523 28 27 29
abonnee@topcamper.nl

Adverteren

Aveco Verzekeringen, Léontine van Noord,
leontine@avecoverzekeringen, 06 51161993

Verantwoordelijkheid

TopCamper magazine wordt met veel zorg samengesteld. Fouten kunnen echter niet geheel worden voorkomen. Uitgever noch redactie aanvaarden verantwoordelijkheid voor eventuele onvoorziene gevolgen van onvolkomenheden. Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2023 TopCamper magazine
Alle rechten voorbehouden

TOPCAMPER MAGAZINE... ...VANAF NU IN EEN NIEUW JASJE!

Je hebt het vast al gezien, het kon ook niet missen.

Ons TopCamper Magazine is veranderd van look & feel.

Na vele jaren is het tijd voor vernieuwing. En ik kan zeggen met succes. We hebben het magazine aangepast naar een eigentijds en trendy design, wat aansluit bij de huidige tijd. Met deze vernieuwingen straalt het magazine meer Aveco uit. We hebben de aanpassingen zo samengesteld dat het magazine nog duurzamer wordt uitgegeven. We hebben ervoor gekozen een kleinere variant uit te brengen, te drukken op gerecycled papier en net als de vorige uitgaven CO₂ neutraal te drukken.

Voor wat betreft de inhoud

Hier hebben we geen wijzigingen in aangebracht. Je kunt dus blijven vertrouwen op de vaste rubrieken met mooie reisverhalen, de laatste trends uit de markt en informatie over nieuwe campermodellen. Het TopCamper magazine geven wij 2x per jaar uit. Op www.topcamper.nl kun je ook altijd de online variant downloaden en lezen, waar je ook bent tijdens je camperreizen.

Het kampeerseizoen is inmiddels in volle gang en ik wil je dan ook graag nog de tip meegeven om onze Aveco-app te downloaden. In de app kun je onder andere informatie inzien over jouw camperverzekering en belangrijke documenten terugvinden zoals het internationaal verzekeringsbewijs. En ook kom je hier eenvoudig in contact met de Aveco Alarm Centrale.

Namens het Aveco team wensen wij je een mooie zomervakantie toe met veilige camperreizen.

Robert Klaver

Manager Aveco Verzekeringen

CARTHAGO

DAS REISEMOBIL

carthago®
Das Reisemobil.

Inhoud

TOPCAMPER MAGAZINE

Merken en mensen

REISVERHALEN

SARDINIË

Eiland met Caraïbische verrassingen

Het fascinerende Sardinië biedt naast een ruig en bergachtig binnenland een kustlijn met ongerepte baaien en misschien wel de mooiste stranden van Europa.

LIMBURG

Bartho Hendriksen reisde met de camper naar Midden-Limburg. Een verrassende

reis langs het gezellige Roermond en het witte Thorn, de Roer en de Maas en de natuur van de Kempen-Broek en het Leudal.

40

ALBANIË

Authentiek reisland Albanië

Prettig reizen in een prachtig Balkanland – het toerisme staat er eigenlijk nog in de kinderschoenen, dat biedt voordelen

70

EN VERDER

Agenda	7
Campernieuws	8
Prijzige campers en vraagt blijft hoog	
Campernieuws	10
Etrusco bij drie dealers in de showroom	
Campernieuws	22
Hymer Vision Venture	
Campernieuws	32
Weinsberg Pepper MB 640 MEG	
Varia	61
Internet in de camper	68
Camperstijl	76

Hoe gebruiken Lisette en John Pennings hun camper?

Eén en al camperbeleving bij Westfaliacentrum Barneveld	75
TopCamperplaatsen	79

Camperplaatsen in België en Nederland

8

CONSTRUCT
MECHANISCHE DIEFSTAL BEVEILIGING

eenmalige
aanschaf

robuust
systeem

accu
onafhankelijk

zelfstandig
systeem

Mechanische anti-diefstal sloten voor (bedrijfs)auto's en campers

Waarom Construct mechanische diefstal beveiliging?

- ✓ Bewezen effectief anti-diefstal systeem
- ✓ Eenvoudig in gebruik, ook bij dagelijks gebruik
- ✓ Stand-alone systeem: werkt volledig zelfstandig zónder elektronica
- ✓ Verkrijgbaar voor (bijna) iedere camper / auto / bedrijfsauto
- ✓ Leverbaar voor handgeschakelde en automatische transmissie
- ✓ Vrij van onderhoud en storingen
- ✓ Montage door getrainde professionals
- ✓ Geaccepteerd door iedere verzekeraar
- ✓ Montage op locatie mogelijk (meerprijs)
- ✓ 10 jaar garantie

AANBIEDING
Construct "Premium"

€ 595,-
incl. inbouw*

* Vraag naar de voorwaarden.
Inbouw op locatie is ook mogelijk.

AVECO
Verzekeringen
De specialist in camperverzekeringen!

Exclusief voor klanten van Aveco Verzekeringen:
Op vertoon van de MijnAveco pas, krijgt u € 50,- terug-
gestort bij aanschaf van een Construct "Premium".

*zie voorwaarden op www.avecoverzekeringen.nl/construct

€50
CASHBACK

BEURZEN

Fijn dat alles wat corona betreft weer onder controle is zodat de deuren van de beurzen wijd openstaan. Afgelopen najaar waren zowel de Caravansalon in Düsseldorf als de Kampeer & Caravan Jaarbeurs Utrecht succesvol. Top om weer zoveel kampeersders genietend door de diverse hallen te zien struinen op zoek naar de laatste nieuwtjes. Wij bezochten afgelopen januari de CMT in Stuttgart die na twee jaar weer doorgang kon vinden. De eerste zaterdag stonden de bezoekers in drommen voor de poorten te popelen om de nieuwtjes voor 2023 te spotten. We publiceren op deze pagina de aankomende beurzen met gegevens zoals die nu bij ons bekend zijn. Hierin kunnen veranderingen plaatsvinden, dus heb je plannen een van deze beurzen te bezoeken: controleer de data.

22, 23, en 24 september 2023

CAMPERBEURS HARDENBERG

De grootste camperbeurs van Noordoost-Nederland, waar het goed toeven is. Camperbeurs Hardenberg biedt een divers aanbod van zowel nieuwe als gebruikte campers in meerdere hallen. Daarnaast zijn er op de beurs o.a. handige camperaccessoires, buscampervoortenten, verzekeraars en technische onderdelen aanwezig. Ook deze editie zal de Evenementenhal naast de beurs weer diverse activiteiten organiseren. Een weekend volop camperplezier dus! Het blijft hier niet alleen bij kijken, maar je kunt ook uitproberen, oefenen en actief bezig zijn. 10 tot 17 uur, entree € 12,50 (online € 9,00), 5-12 jaar € 5,00. Parkeren is gratis. Evenementenhal Hardenberg, Energieweg 2, 7772 TV Hardenberg.

4 t/m 8 oktober 2023

KAMPEER & CARAVAN JAARBEURS, UTRECHT

Voor deze grootste Nederlandse kampeerbeurs worden de Jaarbeurshallen omgetoverd tot één grote camping en ontdek je de nieuwste kampeertrends. Hier ben je aan het juiste adres voor informatie over de leukste vorm van vakantie vieren: kamperen! Met aandacht voor duurzaamheid, workshops van exposanten, verhalen van kampeerinfluencers en campings die zich ter plekke presenteren. Op de beurs heb je de mogelijkheid om ter plekke kampeermiddelen uit te proberen en ze haarfijn van binnen en buiten te bekijken. 10 tot 17 uur, info: www.kampeer caravanjaarbeurs.nl Kampeer & Caravan Jaarbeurs, Jaarbeursplein 1, 3521 AL Utrecht.

26-8 t/m 3-9 2023

CARAVAN SALON DÜSSELDORF

Europa's grootste beurs voor kampeersders, de Caravan Salon (Messe) zien we elk jaar terug in Düsseldorf. Hier tonen fabrikanten in zestien grote hallen wat er zoal te koop is aan campers en daarbij behorende accessoires. De meest ideale beurs om je te oriënteren op campergebied, want hier tref je alle merken bij elkaar. Op P1, het Caravan Center, kun je overnachten in je eigen camper, wel vooraf reserveren! Met 3500 plaatsen de grootste camping ter wereld, waar het vooral in de weekends een drukte van belang is. 10-18 uur, entree vanaf € 15, definitief vanaf juni 2023. Messe Düsseldorf is goed bewegwijzerd vanaf alle toegangswegen.

AANHOUDENDE LEVERINGSPROBLEMEN ZORGEN VOOR ALTERNATIEVEN

CAMPERS PRIJZIG, MAAR VRAAG BLIJFT HOOG

Heb je een keer geroken aan het reizen met een camper dan is de kans groot dat je behept bent met het campervirus. **Je droomt over een eigen camper, maar vervolgens blijkt de aanschaf van een nieuwe nog niet zo eenvoudig.** De toestroom vanuit de camperindustrie verloopt namelijk stroperig. Dit komt onder andere door moeizame levering van het Fiat-chassis, elektronische onderdelen en de nasleep van corona. Stellantis, het moederbedrijf van Fiat, kan niet aan de vraag van de camperindustrie voldoen, mede door de hogere vraag naar bestelauto's. Ook in 2023 zal Stellantis daar niet in slagen.

Tekst CamperCaKe Foto's diverse fabrikanten

Nieuwe Dethleffs Globus Go.

Verkoopcijfers

Logisch dat de verkoopcijfers van nieuwe campers het afgelopen jaar in Nederland sterk terugliepen. Volgens de branche organisatie KCI (Kampeer & Caravan Industrie) kwamen 2258 nieuwe campers in 2022 op kenteken te staan. Dat is 28,6% minder dan in 2021, toen er 3164 nieuwe wagens werden verkocht. Wel steeg de verkoop van gebruikte campers enorm. Dat waren dikwijls geïmporteerde voertuigen uit Duitsland, België en Frankrijk.

Prijsstijging

Het gevolg van veel vraag en schaarse levering is prijsstijging. Dat is ook het geval bij aanschaf van een nieuwe camper. Promobil, een Duits campermagazine, deed een prijsonderzoek en daaruit bleek dat de gemiddelde prijs van campers met 15% is gestegen. Uiteraard zijn er meer oorzaken te noemen, maar het grootste deel van de stijging komt op conto van hogere grondstofprijzen, terwijl ook de basisvoertuigen een stuk duurder werden.

Omslag basisvoertuigen

De moeizame levering van de Fiat Ducato maakte dat fabrikanten het afgelopen jaar naarstig op zoek gingen naar andere chassisleveranciers. Bij de populaire Chausson-campers was er altijd de keuze tussen een Fiat- en een Ford-chassis. Nu zijn deze opbouwcampers alleen nog op Ford leverbaar. Chausson had in Nederland met honderdneuentwintig nieuw verkochte campers een stijging van 44,9% te pakken. Dit kwam mede doordat de camper op Ford binnen redelijke termijn kon worden geleverd. Ook de goed uitgeruste Titanium-uitvoeringen van Chausson deden

Carado CV 590 (4x4).

TOP 11 VAN HET AANTAL NIEUW VERKOCHTE CAMPERS

Merk	2021	2022	Marktaandeel 2022	Vershil
Adria	379	237	12%	-37,50%
Bürstner	191	73	7,60%	-61,80%
Capron	276	172	7,60%	-37,70%
Carthago	209	131	6,60%	-37,70%
Chausson	89	129	5,70%	+44,90%
Dethleffs	152	119	5,30%	-21,70%
Hymer	343	245	10,80%	-28,60%
Knaus	246	205	9,10%	-16,70%
Pössl	189	94	4,20%	-50,30%
Volkswagen	224	150	6,60%	-33,30%
Weinsberg	150	115	5,10%	-23,30%

(Bron: KCI)

het goed. De Triganogroep, waartoe Chausson behoort, heeft al langere tijd een goede relatie met Ford. Ook het Knaus-concern ondervond last van achterblijvende levering en heeft het aantal chassisleveranciers razendsnel uitbereid van twee naar vijf. Zo komen uit de diverse fabrieken van Knaus nu campers op basis van MAN, Volkswagen, Mercedes, Ford en Fiat van de band rollen.

Bij de Hymergroep krijgt de Ford Transit steeds meer voet aan de grond. Ook Dethleffs, Bürstner, LMC, Carado en Sunlight komen met diverse kampeerautobussen en opbouwcampers op de Ford Transit. Evenals Pilote, die voor de Atlas-serie de Ford Transit als basis gebruikt.

Een greep uit het nieuws per merk:

CARADO

Deze budgetvriendelijke fabrikant uit de Hymerstal viert een première: de nieuwe Carado Camper Van CV590 4x4. Het is het eerste voertuig in het Carado-assortiment met vierwielaandrijving én de eerste keer dat er een Ford Transit als basisvoertuig wordt gebruikt. De CV590 4x4 is ook verkrijgbaar als speciaal model Edition24 in chroma blue.

BÜRSTNER

Tijdens de afgelopen Kampeer & Caravan Jaarbeurs ging de Bürstner Lyseo Gallery aan de haal met de prestigieuze titel ANWB Camper van het jaar 2023. Een halfintegrale camper met een opblaasbare slaapkamer boven de cabine. Zogezegd een tweede verdieping. Tijdens de rit is deze tweede verdieping ingetrokken en veilig vergrendeld zodat de camper perfect gestroomlijnd blijft. Dit combineert de voordelen van een halfintegraal met die van een alkoofcamper. De Lyseo Gallery TD is gebaseerd op de halfintegrale Lyseo TD met een doorlopende dubbele vloer en is leverbaar in twee indelingen. De Lyseo staat op een Fiat Ducato met standaard een 140 pk motor. Airbags, cruise control en motorairco zijn standaard, zoals dat hoort bij campers in deze prijsklasse

DETHLEFFS

In het Duitse Isny is de Ford helemaal ingeburgerd bij Dethleffs. De Globebus Go is nieuw en verkrijgbaar in twee indelingen, de zes meter lange T15 met dwarsbed en de 6,69 meter lange T45 met twee enkele bedden. Deze campers zijn 2,20 meter breed, voorzien van een draaiwand in de toiletgroep en

Etrusco Van op Ford.

ETRUSCO

Etrusco, onderdeel van het Hymer-concern, is vanaf dit voorjaar in Nederland verkrijgbaar. Dit Italiaanse campermerk rolt in de Laika-fabriek van de band en komt bij drie Nederlandse dealers in de showroom. Het gamma van Etrusco bestaat uit buscampers, zowel op Fiat als Ford, een smalle halfintegraal (Van) op Ford, halfintegrale campers op Fiat en Ford en een alkoof en integraal op Fiat. Binnenkort komt daar een nieuwkomer bij, een Van op basis van een Renault. Dit jonge Italiaanse merk biedt een licht interieur vol design, dat je bij binnenkomst het dolce vita gevoel geeft.

Knaus Tourer CUV.

een 6 kw dieselerwarming met een 10 liter warmwaterboiler. Hierdoor is er alleen voor het kooktoestel gas nodig, zodat een kleine gasfles voldoet. Naast ruime hangkasten en lades, een tweepits kooktoestel, spoelbak en uitklapbaar werkblad staat er in de Globebus Go een zuinige en krachtige 86 liter compressorkoelkast. Het voor Nederland standaard aanwezige comfortpakket biedt meer woon- en rijcomfort. Naast extra uitrusting voor het basisvoertuig krijg je onder meer een panoramadakluik in de cabine, een dakluik boven de zitgroep en voorruitverduistering. Voor beide versies is bovendien een assistentiepakket met meer veiligheidsassistenten en een wintercomfortpakket verkrijgbaar. Daarnaast kan de camper een persoonlijke touch krijgen dankzij opties als een sterkere motor van 114 kW (155

pk), automaat, trekhaak, elektrische vloerverwarming of een grotere lithium-ion-accu met maximaal 168 Ah. De avontuurlijke Globewan is er nu ook in een Trail-variant met 150 pk motor, links een tweede schuifdeur en lichtmetalen velgen.

KNAUS

Bij Knaus blijven ze innoveren, zo is er nu keuze uit vijf chassisvarianten. Een nieuw type camper is de Tourer CUV met een hefdak, dat over het hele dakoppervlak naar boven beweegt. Hierdoor krijg je een stahoogte van minimaal 1,90 meter. Het is een compacte kampeerbus op basis van de Volkswagen Transporter T6. Naast de behendigheid van een stadsvoertuig biedt hij net zoveel ruimte als een echte camper. Er is keuze uit twee indelingen: de Tourer CUV 500 LT en de Tourer CUV 500 MQ. De laatste beschikt over een

handige badkameroplossing en in beide modellen hangt een slim hefbed boven de cabine.

SUNLIGHT

Deze camperbouwer uit de Allgäu komt met drie compleet nieuwe voertuigen op Ford Transit: de halfintegralen Sunlight T670S, T680 en T690L. Drie sportieve modellen, standaard uitgevoerd met een zwart metallic cabine, zwarte aluminium velgen en een 130 pk motor. Fraai is de harmonieuze overgang van cabine naar opbouw. De T670S meet 6,99 meter, de andere twee modellen hebben een lengte van 7,36 meter. De hoogte (2,93 m) en breedte (2,32 m) zijn gelijk. Top is de stahoogte van maar liefst 2,10 meter. In alle Ford-indelingen komt een grote absorptiekoelkast (156 liter) te staan wanneer je er een extra hefbed boven de zithoek bij bestelt.

PILOTE

Het is vijfenveertig jaar geleden dat de eerste Pilote alkoofcamper op Ford verscheen. In 2023 is Ford weer terug bij Pilote in de Atlas-serie. De A603G is een buscamper en de A696G en de A656D zijn compacte halfintegralen. De buscamper heeft een dwarsbed met eronder een grote garage voor fietsen. Daarnaast dieselerwarming en twee zonnepanelen van 100 watt.

40 jaar jonge Pilote op Ford.

Pilote op Ford anno 2023.

In de smalle halfintegralen (2,18 m) staat voorin een 'face to face' zithoek waarboven een hefbed hangt. Zo'n face to face opstelling geeft een groot ruimtegevoel. De A696G heeft een garage onder het tweepersoons dwarsbed. In de A656D staat een eenpersoons bed. Dat laatste model is veertig centimeter korter.

Verder zijn de campers standaard uitgerust met twee zonnepanelen en lithium accu's.

The Dream Comes True.

Bezoek nu je officiële Sunlight dealer voor:

- Het beste en persoonlijk advies!
- De beste service en onderhoud!
- De beste en ruimste keuze in verhuur!

Sunlight

www.sunlight.de/nl

WEINSBERG

In navolging van Knaus volgt zusterbedrijf Weinsberg met de zoektocht naar alternatieven voor het Fiat-chassis. Zo zijn de halfintegrale CaraLoft en CaraSuite nu ook leverbaar op een Ford Transit, voorzien van een uitgebreide uitrusting. Naast boordcomputer, cruisecontrol en airconditioning zijn ook centrale vergrendeling en een DAB-radio aan boord. De 2.0 EcoBlue dieselmotor levert 130 pk en drijft de 16-inch voorwielen aan via een handgeschakelde zesversnellingsbak. Optioneel is ook een 155 pk sterke aandrijving met een zestrapsautomaat leverbaar, het summum. De CaraLoft 650 MF is bijna 7 meter lang met een Frans bed rechtsachter. Deze indeling

Sunlight T680 op Ford.

staat garant voor een groot ruimtegevoel dankzij de vrije zichtlijn van voor naar achter. De badkamer staat naast het tweepersoonsbed. Het belangrijkste verschil bij de CaraSuite is het extra hefbed boven de dinette. Model 650 MEG

meet 6,99 meter, de 700 MEG is met 7,42 meter een stukje langer. Naast het hefbed staan in beide versies individuele lengtebedden achterin. Van buitenaf is de CaraSuite duidelijk herkenbaar aan de 'golping' in het dak. ●

Volkswagen ID.Buzz.

VOLKSWAGEN ID.BUZZ

Van de nieuwe elektrische Volkswagen ID.Buzz maken ze bij Outbase in Steenberg een vierpersoonscamper met slaaphedak. De ID.Buzz heeft een range van circa 420 kilometer en een 77Kwh accupakket. Hierdoor zullen laadstops korter zijn en vallen gebruikerslasten lager uit. Omdat de ID.Buzz kleiner is dan een Volkswagen Transporter en qua afmeting meer lijkt op de Caddy, komt er een compleet nieuw interieur. De ID.Buzz-camper krijgt een unieke slaapbank met goedgekeurde zitplaatsen, een hefbed met bed en een keuken voor zowel binnen- als buitengebruik. Zelfs uitgevoerd met een luxe inductiekookplaat.

OP VERKENNINGSTOCHT NAAR ZES VAN DE MOOISTE
DORPEN IN 'LA DOUCE FRANCE'

SLOW TRAVELING NAAR HET ZUIDEN VAN FRANKRIJK

De meeste camperaars doen het rustig aan op hun tochten. Ook ik. Maar toch, vaak betrap ik me erop dat ik toch iets te jachtig ben. Dat ik een doel heb. Dat ik ergens snel naar toe wil rijden. Dat ik daar wil zijn en te weinig onderweg ben. Over een week moet ik in Bordeaux zijn om mijn zoon op te pikken. Hij is surfleeraar en we gaan samen een surffilm maken in Spanje. De komende week wil ik ècht rustig aan doen, ècht onderweg zijn. **Ik heb langs de provinciale route en B-wegen naar het zuiden zes van de mooiste dorpen van Frankrijk uitgekozen om te bezoeken.** Dorpen die op de lijst 'les plus beaux villages de France' staan. Sommige dorpen liggen vlak bij elkaar, andere een dagafstand 'langzaam' rijden. Het wordt slow traveling.

Tekst en foto's Daan Kloeg

Je vous en prie

'Moet ik hier een ticket kopen,' vraag ik in mijn beste Frans. Het blonde meisje kijkt mij wat schuchter aan. Ik heb het vermoeden dat ik de eerste ben die bij haar een kaartje koopt. Zo te zien is het haar eerste vakantiebaantje. Met grote aandacht scheurt ze voorzichtig en traag een kaartje uit het ticketboekje.

'Pays-Bas?' vraagt ze.

'Oui, oui,... pourquoi?' zeg ik nog wat verbaasd omdat ze mij al direct als Nederlander had ingeschat.

De vakantiehelp geeft geen antwoord, maar draait zich om en zoekt iets tussen de diverse stapeltjes met zwart-wit kopieën. Ik kan niet zien waarnaar ze op zoek is. Maar na wat geschuif, geritsel en gedraai overhandigt ze mij een plattegrond van de burcht in het Nederlands.

'Merci beaucoup!'

'Je vous en prie,' zegt het meisje opgetogen en kijkt me trots aan.

Yèvre-le-Châtel

Ik loop het houtje trapje op dat overgaat in de stenen trap van het imposante fort. Ik klim via een smalle wenteltrap in een van de vier torens naar het hoogste punt van de burcht om goed overzicht te krijgen over Yèvre-le-Châtel. Dit dorp is een van de 172 mooiste dorpen van Frankrijk, ofwel van 'les plus beaux villages de France'. Yèvre-le-Châtel is een klein dorp van nog geen 50 huizen, omsloten door goudgele golvende graanvelden. Het ligt op de voormalige handelsroute tussen Parijs en Tours, zo'n 60 kilometer ten noordoosten van Orleans.

De burcht Château Yèvre-le-Châtel, of eigenlijk ruïne, stamt uit de dertiende eeuw en verviel in de zestiende eeuw. Vlak naast de gerestaureerde ruïne ligt de kleine dorpskerk, die van buiten mooier oogt dan hij van binnen is. Ik zwerf nog een klein uur door de straten van het pittoreske dorp. De zon staat hoog aan de hemel en het is warm. Ondanks dat het dorp bekend staat als een van de mooiste dorpen, zie ik geen toeristen; het is stil en vredig.

Romaans en romantisch

M'n volgende bestemming is Cargillesse-Dampierre, zo'n 250 kilometer rijden ten zuiden Yèvre-le-Châtel in het departement Indre. Het dorp met circa 350 inwoners ligt aan het riviertje de Cargillesse dat uitmondt in de Creuse. Cargillesse-Dampierre is

een echt kunstenaarsdorp, getuige de vele galeries en ateliers. Ook de beroemde Franse schrijfster George Sand zocht hier rust en inspiratie. Zij had een klein huis in het dorp. Hoogtepunt in het dorp is de romaanse kerk. De crypte herbergt puntgave fresco's. Geen vage of nauwelijks te herkennen bijbeltaferelen, maar prachtige, kleurrijke afbeeldingen uit de dertiende eeuw. Het houten Mariabeeld uit de twaalfde eeuw is misschien wel het pronkstuk van de kerk. Ik dwaal nog tot laat op de avond door de vriendelijke straatjes, romantische steegjes en pleinen. Slechts een kat vergezelt mij op mijn wandeling.

Op een lege parkeerplaats aan de Creuse vind ik een goede overnachtingsplaats. Ik bekijk waar de zon op zal komen en parkeer de camper zo dat ik 's ochtends niet 'gebraden' worden door de opkomende zon.

Saint-Benoît-du-Sault

De metalen terrasstoeltjes wiebelen op de straatklinkers in het oude centrum van Saint-Benoît-du-Sault. Het vraagt daarom enige voorzichtigheid bij het drinken van mijn cappuccino. Het is nog vroeg. Ik zit de schaduw van de huizen, de nauwe steegjes laten de zon maar kort toe. Tegenover mij zit een oudere Fransman die, zo lijkt het, hier elke dag zijn espresso drinkt. Hij begroet alle voorbijgangers en kent iedereen bij naam.

Steegje in Yèvre-le-Châtel.

De kerk van Yèvre-le-Châtel.

Het romantische dorp Ségur-le-Château.

Rustig aan,.. slow traveling.

Dit 'mooiste dorp' ligt op nog geen 30 km van mijn vorige bestemming. Ik heb vandaag dan ook alle tijd om er een kijkje te nemen. Saint-Benoît-du-Sault ligt op een heuvel die omsloten wordt door een meander van de Creuse. Op het hoogste punt staan een middeleeuws fort en een romaanse kerk. Het klooster van weleer, dat bekend stond om zijn rijkdom, werd drie keer door de Vikingen geplunderd. Telkens werd het weer opgebouwd, maar verdween uiteindelijk tijdens de Franse

Revolutie.

Ik loop langs eeuwenoude, houten deuren met roestige deurkloppers. Wie zijn hier allemaal naar binnen gegaan? De stille, smalle steegjes nodigen uit tot mijmeren. In gedachte hoor je de paardenkarren over de klinkers rijden...

Pauze

Aan het eind van de middag rijd ik 135 km naar het zuiden. Het is nog vroeg in de zomer, maar het is al warm. De papavers kleuren de zomen van de graanvelden. De zonnebloemen staan nog in knop. De weg kronkelt en gaat op en neer, op en neer. Ik neem even pauze op een groot grasveld met tamme kastanjes. De witte, aarvormige, pluizige bloemen steken af tegen de blauwe hemel. Een imker heeft er zijn bijenkasten neergezet. Dat is genieten voor die bijen. Ik ben onderweg naar Ségur-le-Château in het departement Corrèze, regio Limousin. Maar eerst even een pauze, rustig aan.

Bijzonder zijn de vakwerkhuisen uit de vijftiende eeuw die tegen de rotsen aan zijn gebouwd.

Ingeklemd en beschermd

De ruïnes van het kasteel van Ségur liggen hoog boven het dorp op een steile rots. Aan de voet van de heuvel stroomt de ondiepe Auvézère. Ségur-le-Château ligt ingeklemd en beschermd tussen de rivier en de heuvel. Dat hadden ze vroeger goed bekeken. In Ségur-le-Château waan je je al snel in de middeleeuwen. Eeuwenlang was Ségur-le-Château de zetel van een van de belangrijkste gerechtshoven van de Limousin. De magistraten lieten er prachtige huizen bouwen en gaven het dorp daardoor groot aanzien. Bijzonder zijn de vakwerkhuisen uit de vijftiende eeuw die tegen de rotsen aan zijn gebouwd. Ze staan aan het begin van het dorp.

ORGANISATIE 'LES PLUS BEAUX VILLAGES DE FRANCE'

De organisatie werd in 1982 opgericht door Charles Ceyrac. Hij zag in de etalage van een boekwinkel een boek liggen met op de cover een foto van zijn dorp. In het boek werden 100 Franse dorpen beschreven. Hij besloot een organisatie op te richten om de mooie, kleine dorpen in Frankrijk uit de anonimiteit te halen en hun economie te stimuleren. Charles Ceyrac schreef de 100 burgemeesters van de dorpen aan en 70 van hen reageerden positief. De organisatie was geboren.

Daar is ook het kleine restaurant 'La Part des Anges' met een terras aan de Auvézère. Als je van lekker Frans eten houdt, is dit de plek. Wel even reserveren. Je kunt ook terecht in Auberge Henry IV aan de andere kant van de rivier. Ik besluit om even neer te strijken op het gezellige terras van café Le Vert Galant.

Mediterraan

Ik parkeer mijn camper op de kleine camperplaats. Er staan een paar grote campers, maar er is nog voldoende plek voor mijn kleinere Toyota Hilux camper. Aan het eind van de ochtend ben ik vanuit Ségur-le-Château naar het plaatsje Saint-Jean-de-Côle, in het departement Dordogne gereden. Een etappe van circa 50 kilometer, slow traveling. Het is een dorp dat een mediterrane sfeer uitademt, zeker op zo'n warme en zwoele dag als vandaag. Het is nog begin juni, maar het is al tegen de 30 graden. In de schaduw van een paar machtige eiken drink ik mijn koffie.

Op verkenning

Halverwege de middag ga ik op pad. Het dorp is grotendeels autovrij, waardoor je je al helemaal in het verleden waant. Bij het centrale plein staat het kasteel La Marthonie. Jammergenoeg is het in juni nog niet te bezichtigen. Maar in juli en augustus worden er rondleidingen georganiseerd.

Saint-Jean-de-Côle werd gesticht rond een priorij, een klooster, dat in 1083 werd gebouwd, min of meer tegelijk met het kasteel. De priorij, of de overblijfselen daarvan, ligt ook aan het centrale plein, net zoals de bijzondere Romaans-Byzantijnse kerk en de markthal.

Het is halfbewolkt en een beetje klam. Het licht is te fel, te schel om mooie foto's te maken. Maar de middagwandeling is een goede verkenning voor later als het licht beter is. Het dorp is niet groot. Ik ga op een bankje zitten, leg mijn fotospullen naast

Traditie en Innovatie, ervaar de Dolce Vita!

Ervaar onze Laika modellen bij uw dealer:

- Caravan & Camper Centrum Coppelmans, Nuenen
- CCR Lemmer, Lemmer
- Van Erp Auto's en Campers, Goor

Ontdek alle highlights op www.laika.it/nl

Enjoy the Dolce Vita.

mij neer en laat de omgeving op mij inwerken. Aan de overkant van de klinkerweg is een terras. Aan het uitbundige gelach te horen heeft de wijn al rijkelijk gevloeid. Een oude vrouw bezemt geconcentreerd haar trottoir. Ze zet de bezem tegen de regenpijp en knipt enkele uitgebloeide bloemen uit de klimroos. Twee kinderen rennen achter elkaar aan op het grasveld rondom het oorlogsmonument. Ik geniet.

Gouden uur

Ik wacht met een tweede bezoek aan het dorp tot het begin van de avond. De wolken zijn weggetrokken of opgelost. Tegen de avond wordt het rustiger. De meeste toeristen zijn terug naar hun huisje, hotel of camping. Maar ik wacht vooral vanwege het licht. 's Avonds is het licht niet zo schel, maar wat zachter, meer oranje en rood. De harde schaduwen met groot contrast en het felle, witte licht van overdag verdwijnen tegen de avond. Even een natuurkundige uitleg. Als de zon ondergaat - of opkomt - staat de zon laag aan de horizon en moet het licht een langere afstand afleggen door de atmosfeer. Juist het blauwe licht wordt door het stof en het vocht in de lucht verstrooid en we nemen vooral het rode licht waar. Voor fotografen is dat het gouden uur, ook vaak in het Engels 'golden hour' genoemd. Dat is de tijd om te fotograferen. Het is de korte periode voor zonsopgang of na zonsopkomst. Foto's worden sfeervoller en zachter.

Duurt het gouden uur altijd een uur? Nee, hoog in het noorden kan het wel een paar uur duren, terwijl het gouden uur korter en korter wordt als je dichterbij de evenaar komt. En natuurlijk moet het weer mee zitten. Als de zon schuilt gaat achter een dik pak wolken is er natuurlijk geen gouden uur.

Oude brug

'It's so beautiful here!'

Ik kijk op van mijn fototoestel. Een wat oudere man loopt op mij af. Ik houd mijn statief vast en verplaats het wat naar links zodat hij niet over de poten struikelt.

'Indeed, it is,' zeg ik wat verbaasd.

Ik sta bij de oeroude brug over de La Côte; een klein meanderend riviertje. De stenen brug dateert uit twaalfde eeuw. Een prachtig, harmonisch bouwwerk van ruwe stenen. De brug buigt zich sierlijk over de rivier.

'What are you doing?' vraagt de Engelse tourist.

'Just taking some pictures,' zeg ik nog meer verbaasd, want dat ik foto's aan het nemen ben, was niet moeilijk te raden. Maar misschien zit hij gewoon verlegen om een praatje. En inderdaad, we raken aan de praat over fotografie, oude bruggen en natuurlijk het weer.

Kasteel La Marthonie in Saint-Jean-de-Côle.

Stil straatje in Saint-Jean-de-Côle.

De avond valt over Gargilèsse-Dampierre.

Repulses the elements 3D+ Paint Treatment

Nu met gratis ProTech Glass Treatment voor alle ramen ter waarde van € 295,- bij iedere ProTech 3D+ behandeling op vertoon van dit magazine.

30

ProTech®
MONTE-CARLO
www.protech.mc

30 YEARS OF INNOVATION AND AUTOMOTIVE PASSION

DUURZAME LAKBESCHERMING / COATING | TRANSPARANTE BESCHERMFOLIE
INTERIEUR-BEHANDELING | LAK-CORRECTIE - POLIJSTEN | PREMIUM WASSEN

Landelijk netwerk en mobile service door heel de Benelux, voor meer info en locaties: www.protech.mc
PROTECH MONTE-CARLO BNL | COLUMBUSWEG 15 - 4462 HA GOESI | +31 (0)113 32 32 19 | BENELUX@PROTECHMC

CRITERIA

Uiteraard wordt niet elk aardig dorp zomaar geaccepteerd om in aanmerking te komen voor de lijst van 'les plus beaux villages de France'. Zo mag een dorp niet meer dan 2000 inwoners tellen en moet tenminste twee monumenten hebben. De aanvraag om in aanmerking te komen voor de toewijzing moet goedgekeurd zijn door de gemeenteraad. Daarnaast moet er veel aandacht zijn voor de ruimtelijke ordening en het landschap. Maar het gaat ook om de kwaliteit van het erfgoed, de harmonie van de gebouwen, de gebruikte materialen, controle en behandeling van reclame borden, parkeerbeleid en nog veel meer. In het totaal meer dan 25 criteria. Er staan momenteel 172 dorpen op de lijst. De lijst is geen 'wedstrijd', elk dorp wordt evenveel gewaardeerd.

Markt van Aubeterre-sur-Dronne.

Grotkerk van Aubeterre-sur-Dronne.

'OK, have fun!'

De Engelsman draait zich om, loopt naar de brug en spreekt een jong stel aan, dat verliefd over de rivier uitkijkt. Blijkbaar is zijn behoefte aan een praatje nog niet helemaal bevredigd. Ik stel mij statief weer in op de juiste positie om de brug te fotograferen en wacht tot iedereen verdwenen is.

Koelte van de kerk

Het volgende 'mooiste dorp' dat ik wil bezoeken is Aubeterre-sur-Dronne; twee uur rijden. Dit dorp is vooral bekend om een merkwaardig en uniek monument: de monolitische Saint-Jean kerk. Het is een ondergrondse kerk, uitgehouwen door benedictijnen in de twaalfde eeuw. Het is de grootste grotkerk van Europa. Als ik naar binnenloop voel ik meteen de koelte van de grot. Het is een beetje vochtig. Er groeien groene algen op het witte gesteente. De gewelven zijn wel 20 meter hoog! En er zijn zelfs aan drie zijden van de kerk galerijen uitgehouwen. In een aparte ruimte liggen eeuwenoude graven. Het is een indrukwekkend godshuis.

Ik knijp mijn ogen dicht als ik weer buiten kom in het felle licht. Er hangt onverwacht een vochtige zomerwarmte in het dorp; het heeft net wat geregend, terwijl ik in de grot was.

Er is markt. Lokale producten worden met doorzichtige verkoopfransen aan de man gebracht. Ik strijk neer op een terrasje en blijft lang zitten. Er is zoveel te zien.

Ik slenter na mijn cafébezoek door het dorp en geniet van het uitzicht. Een lijster zingt het hoogste lied in een plataan. Ik volg een steeg die steil omhoog kronkelt. Het is stil. Slow traveling, is het me toch gelukt. ●

HYMER VISION VENTURE: AVONTUUR MET COMFORT

Afgelopen september, op de Messe in Düsseldorf, verraste Hymer de camperwereld. **Hier stond het gerealiseerde droomvoertuig, de Hymer Vision Venture, een bijna 6,5 meter lange off-road camper, die al in 2019 vol enthousiasme als studieproject werd voorgesteld.** Het resultaat is waanzinnig!

Tekst CamperCaKe Foto's fabrikant

In gesprek met (mede)ontwerper

Nieuwsgierig naar het ontwikkelingsproces spraken we met Hepe Dominik, hoofd productmanagement bij de Erwin Hymer Group. Samen met een jong team werkte hij drie jaar aan de realisatie van deze avontuurlijke droom. De gebruikte materialen, zoals bamboe, en het opblaasbare slaapdak zijn uitvoerig getest. De hele binnenruimte zit vol met innovatieve gebruiksartikelen. De bamboewand in de woonruimte heeft een kliksysteem, waaraan bijvoorbeeld een speaker, lamp, of oplaadstation op iedere gewenste plek kan worden gehangen. In de loungezit achterin geniet je rondom van een panoramisch uitzicht door ramen van echt glas. Dan het summum, het

onderste gedeelte van de achterwand klapt omlaag en voilà: daar is je eigen zonneterras! Je zonnestoel staat op een bamboe ondergrond. Dominik schat in dat de doelgroep avontuurlijk is, maar bovenal op luxe is gesteld. Deze off-road camper op een Mercedes-onderstel biedt alle comfort van de luxe Hymer Liner, maar geeft de zelfvoorzienende reiziger de kans om langere periodes op een droomplek te verblijven.

Exterieur

De nieuwe Vision Venture heeft de Mercedes Sprinter als basisvoertuig. De camper is standaard voorzien van een 419 CDI 3.0 liter Euro VI-E motor. Daarnaast heeft het voertuig

Technische gegevens (opgave fabrikant)

Chassis	Mercedes Sprinter vierwielaangedreven
Motor	Mercedes-Benz Sprinter 419 CDI 3.0 ltr Euro VI-E
Max. vermogen	kW/(pk): 140 / (190) / 3.600
Maximum koppel Nm/toeren:	400 / 1.400
Wielbasis	3.665 mm
Lengte	645 cm
Breedte	216 cm
Hoogte	307 cm
Stahoogte	196 cm
Maximummassa	4100 kg
Laadvermogen	373 kg
Bed achter	190 x 120 cm
Bed boven	210 x 140 cm

vierwielaandrijving en een negen traps automatische versnellingsbak. Er staat een gaaf geheel door z'n opvallende kleurstelling. De camper heeft rijassistentsystemen van Mercedes. Een dieselkachel en compressorkoelkast maken dat een kleine gaskast volstaat, want je gebruikt enkel gas voor de warme maaltijd. Er zitten maar liefst zes 230 volt, zes 12 volt en negen usb-aansluitingen in de camper. Via zonnepanelen, goed voor 345 watt, en een flink batterijpakket van 320 Ah kun je langere tijd off-road op avontuur. Zelfs bij een lege watertank (120 liter) ben je zelfredzaam, want met behulp van een geïnstalleerd filter kan water uit een beek of meer geschikt gemaakt worden om te drinken.

Interieur

De eerste indruk van het interieur is overweldigend, want niets is traditioneel. Zo creëer je een mobiele thuiswerkplek door de passagiersstoel te draaien. Samen met een opklapbaar bamboe tafelblad, leeslamp, stroomaansluiting en opbergruimte is het een toffe werkplek.

Lichtgrijze vilten wandbekleding maakt het warm en sfeervol, evenals het fraaie lichtconcept met plintverlichting. Dan de keuken. Dat is echt een plaatje, met de spoelbak en kraan in matzwart. Het tweepits gasstel en de inductiekookplaat zijn geïntegreerd in een Fenix-keukenwerkblad.

Maar het hoogtepunt ligt toch achterin. Met een panoramisch uitzicht door ramen van echt glas. Hier staan twee loungebanken om heerlijk te relaxen, de tafel kan onder de bank verdwijnen voor meer loopruimte. En bij zomerse temperaturen verruil je de sofa voor een relaxstoel op je eigen terras.

Slapen

Een luxe vaste trap met verlichting brengt je naar het opblaasbare slaapdak, gevormd door een luchtkamersysteem. Ook de matrassen vullen zich via een compressor naar de gewenste hardheid. Een mooie, ruime slaapplek. Eventueel kan een gast op de loungezit slapen.

Douche- en toiletruimte

Links van de toegangsdeur is de vario-badkamer. Een draaibare wand in leesteenlook onthult naar keuze een keramisch toilet met wastafel, of een gelijkvloerse douche.

Resumé

Met deze avontuurlijke topper voor z'n tweetjes, krijg je het comfort én de prijs van een luxe Hymer Liner: € 254.390. Plus ongetwijfeld veel nieuwsgierige visite onderweg. ●

GOED VOORBEREID OP REIS?

DOE DE VOORJAARSCHECK!

Ga je binnenkort op pad met je camper?
Met deze tips ben je goed voorbereid op jouw roadtrip!

- ✓ **Controleer de vloeistoffen van de camper zoals oliepeil, koelvloeistof en ruitensproeiervloeistof.** Kijk dan ook direct of er geen lekkagesporen zijn.
- ✓ **Controleer de bandenspanning.** Dat is vooral bij een camper van belang vanwege de belading. In de meeste gevallen moet de spanning meer dan 4.5 bar zijn. Als je de bandenspanning controleert, kijk dan ook naar de leeftijd van de banden. Dit kun je controleren aan de hand van het DOT-nummer op de band. De laatste vier cijfers geven de week en het jaar van de productie aan. Het advies is om banden die ouder dan zes jaar zijn te vervangen. Dit om het risico op een klapband te verminderen.
- ✓ **Check de toestand van de huishoudaccu's en de gasinstallatie.** Vooral de staat van de gasinstallatie is belangrijk. In onze buurlanden is een tweejaarlijkse gaskeuring verplicht. Bij ons is het niet verplicht, maar als je dit laat doen, weet je wel of de installatie in orde is.
- ✓ **Check of je camper goed is beladen.** Zorg dat de zware spullen onderin opgeborgen zijn en de wat lichtere spullen kunnen eventueel in de cabine van de camper. Let op dat er geen zware spullen uit de bovenkastjes kunnen vallen. En zet de spullen ook vast in je garage zodat ze niet door de camper kunnen rollen.

5 jaar taxatiewaarde verzekerd

Ondanks alle goede voorbereidingen kan er onderweg iets gebeuren waar je niet op voorbereid bent, zoals diefstal, schade, total loss of brand. Waar je je wél op kunt voorbereiden is de hoogte van het uitkeringsbedrag. Want weet jij bij calamiteiten voor welk bedrag jouw camper is verzekerd?

Met een taxatie kom je niet voor verrassingen te staan. Aan de hand van een taxatie wordt de waarde van de camper vastgesteld. Deze waarde is belangrijk voor het uitkeringsbedrag. Zonder een taxatierapport wordt de dagwaarde uitgekeerd. De taxatiewaarde ligt vaak hoger en staat vast voor een bepaalde periode.

Aan de hand van een taxatie wordt de waarde van de camper vastgesteld. Deze waarde is belangrijk voor het uitkeringsbedrag. Zonder een taxatierapport wordt de dagwaarde uitgekeerd. De taxatiewaarde ligt vaak hoger en staat vast voor een bepaalde periode. Aveco Verzekeringen biedt een speciale taxatieverzekering met 5 jaar zekerheid voor gebruikte en zelfgebouwde campers. Met deze camperverzekering wordt de camper verzekerd tegen de taxatiewaarde, ofwel de werkelijke dagwaarde voor maar liefst 5 jaar.

Taxatie

Bij een taxatie wordt onder andere gekeken naar de oorspronkelijke nieuwwaarde, de technische gegevens en de aanwezige accessoires. Bij het bepalen van de algehele conditie hoort ook een vochtmeting en een reparatieadvies in het geval van beschadigingen. De taxatie wordt uitgevoerd door een Nivre- en VRT-gecertificeerd expert. Dat kan bij de campereigenaar thuis gebeuren of bij een dealer op locatie. ●

Nieuwsgierig naar de mogelijkheden van een taxatie voor jouw camper of wil je meer informatie?

Kijk dan op www.avecoverzekeringen.nl/expertise-taxatie of neem direct contact op via het telefoonnummer 0523-28 23 10 of per mail via taxatie@avecoverzekeringen.nl.

CCE = AVECO EXPERTISE & TAXATIE

Om meer duidelijkheid te geven naar onze klanten, en potentiële klanten, gaat CCE, Camper Caravan Expertise, vanaf heden verder onder de naam Aveco expertise & taxatie. Buiten de naamsverandering verandert er verder niets in de service en adviezen die je van de experts en taxateurs mag verwachten.

De paradijselijke Costa del Sud.

EILAND MET CARAÏBISCHE VERRASSINGEN

IMPRESSIES VAN SARDINIË

Sardinië is na Sicilië het grootste eiland in de Middellandse Zee. **De meer dan 1800 km lange kustlijn wordt omgeven door een turkooisblauwe zee en biedt ruimte aan schitterende stranden en vaak nog ongerepte baaien, terwijl het ruige en bergachtige binnenland al sinds mensenheugenis het domein is van herders.** Enkele impressies van dit fascinerende eiland.

Tekst Geert van Leeuwen Foto's Geert van Leeuwen, Shutterstock

Zicht op de daken en de jachthaven van Alghero.

Opgavingen van de antieke stad Nora.

NURAGHI

Het symbool van Sardinië zijn de nuraghi, kegelvormige ronde bouwwerken met een doorsnede tot 10 meter en een maximale hoogte van 18 meter, die bestaan uit zonder cement op elkaar gestapelde blokken steen. Verspreid over het eiland staan nog duizenden van deze meer of minder goed bewaarde nuraghi, waarvan de oudste dateren van rond 1800 voor Christus. Ze werden gebouwd vanuit verdedigingsoogpunt: bij dreigend gevaar konden de omwonenden zich in de nuraghi verschansen. Vanbinnen werden de nuraghi door houten plafonds onderverdeeld in meerdere verdiepingen; de meeste hadden zelfs een bron. Sardiniës beroemdste nuraghe is Su Nuraxi (UNESCO Werelderfgoed), in het binnenland bij Barumini, maar ook de moeite waard is de nuraghe Palmavera, zo'n 10 km ten noordwesten van Alghero.

Van oudsher leefden de bewoners van Sardinië teruggetrokken in het bergachtige binnenland. De kust werd in vroeger eeuwen door hen gemeden, bang als ze waren om te worden aangevallen vanuit zee. Maar vandaag de dag is die kust juist enorm in trek bij toeristen uit binnen- en buitenland, en dat is niet zonder reden: je vindt hier misschien wel de mooiste stranden van Europa en je waant je af en toe gewoon in de Caraïben.

Winderige start

Een herinnering. Met een contactlens op de top van mijn rechterwijsvinger buig ik me voorover naar de spiegel om hem in te zetten. Dan ineens een windvlaag door het half open sanitairgebouw en woest ... weg contactlens. Ik had het kunnen weten, want het waait op deze camping altijd, en hard. Na aankomst met de veerboot in Olbia zijn we neergestreken op Isola dei Gabbiani, het Meeuweneiland, vlakbij Palau, helemaal in het noorden van Sardinië. Om begrijpelijke redenen is dit vanwege de al genoemde wind een hotspot voor windsurfers. Die zijn hier dan ook in groten getale aanwezig, niet zelden in van die tot camper omgebouwde VW-busjes. Het is hier zonder meer prachtig. Als je uitkijkt over de zee zie je in de verte Bonifacio op Corsica liggen (hemelsbreed zo'n 20 km hiervandaan), terwijl dichterbij, even uit de kust, een groepje eilanden ligt, de Arcipelago di La Maddalena, dat in zijn geheel een nationaal park is (boten vanuit Palau). Maar die wind ... Wij vinden het hier wat al te hard waaien en besluiten al na een dag onze reis voort te zetten in de richting van Alghero.

Klein Barcelona

Eerst stoppen we in Castelsardo, een op een steile rots aan zee gelegen vestingstadje dat in 1102 werd gesticht door de Genuese familie Doria, die in die tijd de baas was over het noordwesten van Sardinië. Het oude centrum met het zich hoog boven de zee verheffende *Castello* van de Doria's en de *Cattedrale* is de klim ernaartoe absoluut waard. Maar het in hetzelfde jaar eveneens door de Doria's gestichte Alghero is de overtreffende trap ervan. *Barceloneta*, 'Klein Barcelona', noemen de Sarden Alghero. Het kwam in 1353 onder Spaanse heerschappij, waarna er zich kolonisten uit Catalonië vestigden. En die Spaanse tijd heeft zijn sporen nagelaten. Veel inwoners spreken hier nog altijd een Catalaans dialect en de straatnaambordjes zijn tweetalig. Vanaf de pittoreske haven betreed je door een poort de Spaans aandoende oude binnenstad, waar je vanaf de centrale Piazza Civica kunt beginnen aan een verkenning van de smalle steegjes vol winkeltjes en eethuisjes. Alghero's *centro storico* wordt aan

Aveco *Verzekeringen*

expertise & taxatie

De specialist voor expertise en taxatie van uw camper of caravan

CCE, Camper Caravan Expertise, gaat nu verder onder de naam **Aveco expertise & taxatie**. Buiten de naamsverandering verandert er verder niets in de service en adviezen die u van de experts en taxateurs mag verwachten.

- objectief
- deskundig
- professioneel

drie zijden omgeven door water en door de stoere bastions van de oude ommuring, die een populaire wandelpromenade vormen. En als je toch in Alghero bent: een zeer interessante bezienswaardigheid vlak bij de stad is het nuraghecomplex Palmavera (zie het kader).

Het uiterste zuidwesten: een 'insider tip'

Bij ons volgende bezoek arriveren we met de veerboot in Cagliari. De eilandhoofdstad blijkt een aangename verrassing. Dat geldt met name voor de hoog boven het havenkwartier uittorende kasteelwijk Castello, die teruggaat op de citadel die hier in de 13e eeuw door de Pisanen werd gebouwd. Het middeleeuwse wijkje binnen de muren, met in het hart de in Pisaans-romaanse stijl gebouwde dom, is buitengewoon sfeervol.

HOE KOM JE ER?

Om aan je camperrondrit op Sardinië te kunnen beginnen dien je eerst de oversteek te maken met de veerboot. Vanaf het Italiaanse vasteland vertrekken veerboten vanuit Genua, Livorno en Civitavecchia naar Olbia, Porto Torres, Cagliari, Arbatax en Golfo Aranci (bij Olbia). Om een indicatie te geven: de veerboten van Genua naar Olbia doen er tien uur over, vanuit Livorno ben je zo'n zeven tot negen uur onderweg, terwijl de oversteek van Civitavecchia naar Olbia zes tot acht uur duurt, afhankelijk van de rederij en of je overdag of 's nachts vaart. In principe kunnen op alle veerboten hutten of slaapstoelen worden geboekt. Zeker in het hoogseizoen moeten deze tijdig worden gereserveerd. Online reserveren kan op www.traghetti.com. Sommige rederijen bieden de optie *Camping on Board* aan, dat wil zeggen dat het mogelijk is gedurende de overtocht in de camper te verblijven. Voor de campers is dan een speciale ruimte aan dek gereserveerd, ze hoeven dus niet op een parkeerdek in de buik van de veerboot te worden gereden. Deze optie is wel aan de nodige regels en voorwaarden gebonden, google voor actuele informatie 'sardinië camping on board'.

Isola di San Pietro.

Vanuit Cagliari volgen we de kust in zuidwestelijke richting en maken een eerste stop bij het bedrijvige stadje Pula voor het bezichtigen van de uiterst interessante opgravingen van de Fenicisch-Romeinse stad Nora. Voorbij Pula begint de Costa del Sud, waar we een kijkje nemen bij Chia. De stranden zijn hier werkelijk paradijselijk.

Er is wat de Duitsers noemen een *Geheimtipp* die ik eigenlijk niet wilde prijsgeven, maar vooruit, ik doe het toch. Het gaat om de uiterste zuidwestpunt van Sardinië, waar je al dichterbij Afrika bent dan bij het Italiaanse vasteland. Hier liggen Isola di Sant'Antioco en Isola di San Pietro. Het eerste is allang geen eiland meer aangezien het door een dam is verbonden met de rest van het eiland. Naar San Pietro, qua landschap en natuur het mooiste van de twee, nemen we vanuit Calasetta op Sant'Antioco de veerboot, die in een halfuur de oversteek maakt naar het schilderachtige eilandhoofdstadje Carloforte. Rondrijdend over San Pietro vallen aan de kust de *tonnare* op, fabriekjes aan zee waar de gevangen tonijn werd verwerkt. Het eiland is bekend om de *mattanza*, de eeuwenoude (en wrede) rituele tonijnvangst.

Bij het haventje van Calasetta, Isola di Sant'Antioco.

FRANKIA

HYMER

yuton
BY MERCEDES

HYMER

WWW.RAEMACAMPERS.NL

HULSENWEG 8 NEDERWEERT 0495-725900

OVERNACHTEN

- * Tussen Castelsardo en Porto Torres: Campsite International in Platamona. Deze camperplaats kun je eventueel ook aandoen als je uitsluitend gebruik wilt maken van de campervoorzieningen. Geopend van begin mei tot eind september (Strada Comunale Platamona, Platamona, www.campsiteinternational.it).
- * Bij Alghero: Area Sosta Camper Paradise Park. Ruime staanplaatsen onder andere in een schaduwrijke olijfgaard. Goed restaurant. Dichtbij het strand en het nuraghecomplex Palmavera. Geopend van begin mei tot eind september (Località Le Bombarde, Alghero, www.paradisepark.it).
- * Bij het Sinis-schiereiland: Village Camping Spinnaker in Oristano. Deze viersterrencamping biedt alle comfort: zwembad, restaurant, bar, minimarket, privéstrand en mooie, schaduwrijke staanplaatsen in een pijnboombos. Geopend van mei tot oktober (Via del Pontile, Oristano, www.spinnakervacanze.com).

Schiereiland vol verrassingen

Terug op het 'vasteland' voert onze reis verder langs de westkust van Sardinië. We rijden aanvankelijk door een voormalig mijnbouwgebied, waar vroeger onder andere zilver werd gewonnen. De mijnen zijn al lang geleden stilgelegd en wat resteert zijn hier en daar skeletten van vroegere mijncomplexen. Ter hoogte van Arbus bereiken we de Costa Verde, waarschijnlijk nog de meest ongerepte kust van het eiland. Na een stop bij de fascinerende Spiaggia di Piscinas, een zandvlakte zo ver het oog reikt, rijden we door naar het stadje Oristano, de poort tot het *Penisola del Sinis*, ofwel het Sinis-schiereiland. De weg hiernaartoe voert langs een grote lagune waar we flamingo's zien. En het Sinis-schiereiland heeft meer verrassingen in petto in de vorm van de opgravingen van de antieke stad Tharros en het Byzantijns aandoende kerkje San Giovanni di Sinis. Maar de grootste verrassing bereiken we via het curieuze 'cowboydorp' San Salvatore (dat zo lijkt weggelopen uit een spaghettiwestern): het bijzondere kwartsstrand van Is Arutas, dat bestaat uit glinsterende kwartskorreltjes, die je voetzolen een gratis massage geven. We zijn het eens: Sardinië smaakt naar meer, we komen hier zeker terug. ●

De ongerepte Costa Verde.

Kan zo in een spaghettiwestern, San Salvatore.

Een fraaie staanplaats op Capo Pecora aan de Costa Verde.

WEINSBERG PEPPER MB 640 MEG: EEN GERAFFINEERDE NIEUWKOMER

Doordat de Pepper-serie van Weinsberg zo succesvol is, lag uitbreiding voor de hand. **Liefhebbers van Mercedes zullen blij verrast opkijken dat de CaraCompact en de CaraSuite (met hefbed) nu op een Mercedes Sprinter leverbaar zijn.** Beide hebben een indeling met twee eenpersoonsbedden.

Tekst CamperCaKe Foto's fabrikant

De Pepper-uitvoering heeft veel extra's in vergelijking met de standaarduitvoering. Dat kan zomaar €22.000 voordeel opleveren. Een luifel, satellietstelsel, tv, motorairco en cruisecontrol zijn slechts enkele onderdelen van de Weinsberg CaraCompact Edition Pepper. We nemen een kijkje in deze debutant.

Exterieur

Deze Pepper-uitvoering op Mercedes Sprinter met een 150 pk motor trekt de aandacht. Het voertuig heeft een opvallende 'snuif'. Het 'hoedje' boven de cabine is vervaardigd volgens de nieuwste LFI-technologie, compleet met een fraai dakraam. Het draaien van de voorstoelen vergt enige gewenning, fijn is

de hoge doorloop naar het woongedeelte. Top zijn de standaard 16"aluminium velgen met vierseizoenenbanden.

De bouw is conventioneel met aluminium beklede buitenwanden en een hagelbestendig polyester dak. Voor de onderzijde gebruikt de fabrikant hout met een dunne beschermende laag. Voor de opbouw geldt een dichtheidsgarantie van tien jaar. Dik voor elkaar is de stroomvoorziening, met zes 230 volt stopcontacten en twee usb-aansluitingen. Het servicecentrum zit achter een luik. Hier zien we de vuldop voor de watertank, inclusief afsluiters voor schoon- en vuilwater en de stroomaansluiting. Het volume van de schoonwatertank is 95 liter, de afvalwatertank daarentegen is 65 liter. Beide tanks zijn geïsoleerd en verwarmd.

Technische gegevens (opgave fabrikant)

Chassis	Mercedes Sprinter
Motor	Mercedes-Benz Sprinter 315 CDI 2.2 liter Euro VI-D
Max. vermogen kW/ (pk)	110 / (150) / 3600
Maximum koppel Nm/ toeren:	330 / 1200
Wielbasis:	3.920 mm
Lengte:	698 cm
Breedte:	230 cm
Hoogte:	284 cm
Stahoogte:	200 cm
Maximummassa:	3500 kg
Rijklar gewicht:	3088 kg
Laadvermogen:	12 kg
Bed:	achter 1 maal 195 x 82 cm 1 maal 200 x 82 cm

Interieur

Binnen overvalt je een zee van licht dankzij vier royale dakluiken op rij. Met een binnenbreedte van slechts 212 centimeter staat er een compacte zithoek die gezellig oogt. Goed gekozen zijn de witte kastkleppen in combinatie met de lichte houttint. Sowieso oogt het interieur bijzonder sfeervol. Een klein keukenblok staat naast de toegangsdeur met hierop een driepitsgasstel en ronde spoelbak. Fijn zijn de brede lades en het uitschuifbare werkblad, evenals de ruime koelkast die op ooghoogte staat. De ramen zijn voorzien van luxe plisséhorren en verduistering, wat chic oogt. Sfeerverlichting rondom de bovenkasten maakt het tot een knus verblijf.

Slapen en badden

Achterin staan twee royale eenpersoonsbedden, waarvan je in een handomdraai een grote 'ligweide' maakt. Naast een aantal bovenkasten is er onder de bedden veel praktische kastruimte. Handig zijn de open aflegvakken en de fraaie design achterwand maakt het plaatje compleet. Kies je voor de CaraSuite-uitvoering dan hangt er een extra bed boven de zithoek. De afmeting van de badkamer is goed voor elkaar, hierin staat een Dometic-draaitoilet, die een goede zit biedt. Door de wastafel te verschuiven ontstaat een krappe douchecabine.

Resumé

De prijs van de Weinsberg CaraCompact MB 640 MEG Edition Pepper, zoals de camper officieel heet, is vanaf € 96.558,00. Want kies je voor Mercedes-kwaliteit, dan hangt daar een passend prijskaartje aan. Er kan zelfs nog een schepje bovenop, met de 9-traps automaat, het summum. Ook bij deze Pepper geldt dat er weinig te wensen overblijft qua uitrusting én de fabrikant belooft een snelle levering. ●

WESERBERGLAND, IDYLLISCH EN BOORDEVOL VERHALEN

Enthousiast plaatsen we onze stoelen voor de camper aan de oever van de Weser. Wat een droomplek. **We bevinden ons in Nedersaksen, een deelstaat in het noordwesten van Duitsland.** Genietend van de koffie ontdekken we direct de populariteit van het Weser-fietspad voor onze neus. Het vrolijke 'tschüss' zullen we nog veel horen. Zo blijkt onze eerste kennismaking met het Weserbergland op camping Rühler Schweiz een schot in de roos.

Tekst en foto's CamperCaKe

Baron von Münchhausen

De camping ligt op zo'n drie kilometer van het stadje Bodenwerder. Dat wordt ons eerste doel de volgende dag. Via het fietspad rijden we langs de warme bakker om iets verderop over de brug de Altstadt te bereiken. Lekker overzichtelijk is het hier, met slechts enkele straten. Wat blijkt: tot 1945 lag Bodenwerder op een eiland in de Weser en was het slechts twee kilometer lang en tweehonderd meter breed. Oude vakwerkhuisen, soms kwistig versierd, tonen de rijkdom die destijds verkregen werd dankzij de bierbrouwerijen. Maar uiteindelijk dankt de stad z'n beroemdheid aan de achttiende-eeuwse Baron von Münchhausen, ook wel de leugenbaron genoemd. Zijn geboortehuis is nu het stadhuis, ernaast staat het Münchhausen-museum. Hier kom je alles te weten over deze belangrijkste inwoner en zijn verhalen. Eigenlijk ademt de hele stad de sfeer van deze baron, die wereldwijd bekendheid geniet. Diverse beelden verwijzen naar zijn sterke, humoristische verhalen die onder meer gaan over de periode dat hij in het Russische leger diende. Een van de bekendste is dat hij zichzelf aan z'n haren uit een moeras trok nadat hij zijn sprong te paard verkeerd had ingeschat. Jaarlijks deelt de stad Bodenwerder de Münchhausen-prijs uit, een eer die ook Herman van Veen te beurt viel, omdat hij als charmante verteller in de traditie van de Baron von Münchhausen staat. Vergeet vooral niet een terrasje te pakken aan de Weserpromenade, een heerlijke plek voor een drankje.

Bodenwerder ademt de sfeer van de Baron von Münchhausen.

De rattenvanger in vol ornaat.

Volg de koperen ratten op de grond, zo wandel je langs de mooiste plekjes van Hamelen.

Hamelen

Kunt u ons de weg naar Hamelen vertellen, meneer? Jazeker kunnen wij dat. Na een blik op onze fietskaart blijkt het mooie fietspad langs de Weser ons na zo'n dertig kilometer in Hamelen te brengen. Alleen deze fietstocht is al een feestje dankzij de afwisselende vergezichten. Wel af en toe een klimmetje, we fietsen tenslotte door het Duitse middelgebergte. Dus lang leve onze e-bikes.

Alvorens we het centrum bereiken passeren we een relaxt stadsstrand, maar wij fietsen verder op zoek naar de beroemde man met fluit! Net nadat we onze fietsen gestald hebben bij de touristeninfo klinkt vanuit de verte een vrolijke melodie en voilà, daar staat de rattenvanger in vol ornaat voor ons. Hierna volgt een kostelijke rondleiding vol grappen en grollen, waarbij vooral de burgemeester het nogal eens moet ontgelden. Want toen de stad geld overhad, vergat men zowaar weer de rattenvanger, maar kwamen er wel tweehonderdnegentig tegels met rattenaafbeelding in de straten.

Gelukkig is de rattenvanger wel hier en daar vereeuwigd, zelfs in een gebrandschilderd raam van de kathedraal. Op een boog boven de Weser staat de laatste 'gouden' rat symbool voor al zijn soortgenoten die de rattenvanger in de Weser lokte. Grappig dat zelfs op het groene voetgangersverkeerslicht de afbeelding van de rattenvanger verschijnt. Dat er prachtige vakwerkhuisen in het oude centrum staan met uitnodigende terrassen zouden we bijna vergeten. Wel laten we ons nog verleiden tot een boottochtje over de Weser, fijn nasoezen in de zon over onze belevenissen.

Idyllisch en boordevol verhalen.

Middeleeuwse romantiek

Tussen Hamelen en Bad Pyrmont, in het Emmerthal, ontdekken we een prachtig kasteel in Weser-renaïssancestijl, slot Hämelschenburg. Hier ronddwalend komt er zo'n vijfhonderdvijftig jaar oude familiegeschiedenis tot leven. Uniek dat een vleugel van dit kasteel, destijds opgebouwd door Jürgen Klencke en zijn vrouw Anna von Holle nog steeds door de familie wordt bewoond. Persoonlijkheden van vele generaties kenmerken de ruimtes, zelden zagen we een zo mooi en origineel onderhouden kasteel.

Neem de slaapkamer met het hemelbed dat destijds al een lengte van twee meter had. Ingenieus is de salon waar de dames konden handwerken, hier was de dikke houten deur gevuld met schapenwol tegen luistervinken. Zo bleven de gesprekken binnenskamers. Leerzaam is de spreuk boven de tafel in de voormalige brouwerij, verbouwd tot eetzaal. 'Eet je dik, drink je vol en zwijg over politiek'. De tot balzaal omgebouwde paardenstal steelt de show en doet dienst als trouwlocatie. Blikvanger is de Gotrian Steinweg-vleugel met ingebouwde rol muziek (spinola), waarvan er slechts veertien resten in de wereld. Hierachter zittend maak je indruk zonder een noot te kunnen lezen!

Bij het slot hoort de oudste, vrijstaande evangelische kerk (1563), waar wekelijks kerkdiensten plaatsvinden. Het interieur is nog steeds een plaatje. We wandelen door de kasteeltuin naar de watermolen, die is gemoderniseerd tot een kleine elektriciteitscentrale.

Dineren als een vorst

Zo'n dag vraagt om een afsluiting in romantische sferen. Dat gaat zeker lukken bij Schlosshotel Münchhausen in het dorp Aerzen. Dit juweel uit 1570 ligt op zo'n tien minuten afstand van Hamelen. Kasteel Schwöbber, de oorspronkelijke naam van deze waterburcht, bestaat uit drie vleugels en was ooit het onderkomen van de Baron van Münchhausen. Hij maakte vooral furore met z'n paleistuin in Engelse landschapsstijl. Er stonden naast de vele boomsoorten ook zeldzame buitenlandse planten zoals ananas en koffie. Na diverse oorlogen en branden kwam het kasteel in 2002 in handen van de modeboetiekketen Popken. Deze familie herstelde en moderniseerde het kasteel tot een 5-sterren hotel/restaurant, genaamd Münchhausen. Dat het nog steeds een van de belangrijkste gebouwen van de Weser-renaïssance is snappen wij als we de binnenplaats oplopen. Wow, we ontwaren een haast koninklijke entourage. Wat een genot om hier op het terras te smullen van een verrukkelijke maaltijd. Na afloop lonkt het schitterende park en jazeker, een stukje wandelen doet wonderen voor onze volle magen.

Heksen

We zijn een tikkeltje verliefd op vakwerkhuisen en mede daardoor belanden we in het stadje Rinteln, eveneens gelegen aan de Weser. Doordat deze stad nooit werd geteisterd door branden staan hier vakwerkhuisen die dateren uit 1500. Een les van een bewoner luidt: 'een vakwerkhuis is als een vrouw, je moet er veel in investeren!'

Aerzen: romantisch dineren in Schlosshotel Münchhausen.

Rond 1600 was Rinteln een universiteitsstad, hier werden juristen opgeleid. Die konden toen direct aan de bak als heksenbeoordeler. Ongetrouwde vrouwen of weduwen hadden het zwaar en kwamen vaak zonder pardon als heks op de brandstapel. Op de markt domineert de Nicolaïkerk, destijds omringd door een begraafplaats. In die tijd leefde de gedachte dat je bij de wederopstanding binnen de stadspoort tot leven moest komen. Want stel dat de poort op slot zat.

Klimmen en klauteren

Als wandelliefhebbers maken we graag een stevige wandeling. Zo'n tien kilometer van Rinteln ligt, halverwege een berg, de kleine burcht Schaumburg. We bereiken de parkeerplaats via een weg met een paar mooie haarspeldbochten; een prima plek om onze camper te stallen. Hier starten diverse wandelroutes, wij gaan voor de route van dik dertien kilometer. We volgen genummerde schildjes aan de bomen en klimmen langzaam tot een hoogte van 342 meter. De route gaat merendeels door bebost gebied, leidt af en toe langs een vennetje en heeft spectaculaire vergezichten. Onze meegenomen waterflessen zijn hard nodig, want het is soms best pittig. Jammer dat het een beetje heilig is, maar we genieten volop van de stilte en de mooie natuur. Onze beloning na afloop is een heerlijk etentje bij het sfeervolle restaurant Schaumburger Ritter dat aan de parkeerplaats onder de burcht ligt.

Hann.Münden: het klokkenspel op het raadhuis toont 3 x daags scènes uit het leven van dr. Eisenbarth.

Kleurrijke kasteelhistorie

We verlaten de Weser en rijden door het verrassende, heuvelachtige landschap richting Holzminden. We zijn totaal niet verbaasd dat we alweer een dot van een kasteel ontwaren, nu in Bevern, een paar kilometer voor Holzminden. Ook hier komen we zowaar het geslacht Von Münchhausen weer tegen. Zij hebben de regio Nedersaksen veel gebracht, want de familie investeerde hun winst in talrijke fraaie kastelen. Het kasteel van Bevern (1600) heeft een kleurrijke geschiedenis. Het functioneerde onder meer als gevangenis en kindertehuis. Vanaf 1976 dient het openbare doelen. Inmiddels eigendom van de gemeente, is het een cultureel centrum voor Bevern en omgeving geworden.

Werkelijk uniek is de recente (2013) restauratie aan de buitenzijde, waarbij het kasteel de kleuren wit en blauw heeft gekregen. Iedere steen is bewerkt, zodat de Italiaanse kenmerken, zoals druivenstronken, duidelijk zichtbaar zijn. Met recht een monnikenwerk! Binnen zien we een indrukwekkende bibliotheek en in de kelders zijn archeologen met engelengeduld bezig duizenden stukjes glas en aardewerk tot oorspronkelijke voorwerpen te herstellen. De fraaie binnenplaats is nu het decor voor muziek- en theatervoorstellingen. Wij rijden een stukje door naar het dorpje Silberborn en zoeken een fijn plekje op de gelijknamige camping die in het natuurpark Hochsolling ligt. Op een hoogte van 500 meter kun je hier 's winters prachtig langlaufen, wij zijn blij met de zomerse zon en kwetterende vogels.

VEERSYSTEMEN

making everyday smoother

ONTDEK DE MOGELIJKHEDEN VAN ONZE VEERSYSTEMEN

ERVAAR DE ULTIEME RIJERVARING

VOLLEDIGE LUCHTVERING

VB-FullAir

VB-NivoAir

VB-ActiveAir

HULPLUCHTVERING

VB-SemiAir

VB-LevelAir

HULP- EN VERZWAARVEREN

VB-CoilSpring

SPECIALE ONDERDELEN

VB-FSD Technology

Geniet van een aangename rit met de veersystemen van VB-Airsuspension. Naast de sterk verbeterde veiligheid, ervaren zowel de bestuurder als de inzittenden meer comfort. Reis met onze veersystemen op de meest prettige manier, elke keer weer.

Pony's en oerossen

Ter afsluiting hebben we een camping op het oog van Nederlandse eigenaren in de buurt van het stadje Hann. Münden (de officiële afkorting van Hannoversch Münden). Onderweg komen we langs natuurpark Solling-Vogler waar we graag een kijkje nemen. Gesteund door de Staatsbossen van Nedersaksen brengt men hier de natuur terug naar de tijd van onze voorouders. Het is een licht bos met knoestige oude eiken en open weiden, met hier en daar een beekje. Verrast staan we tijdens onze wandeling zomaar voor een groepje prachtige Exmoor-pony's, die oorspronkelijk uit Zuidwest-Engeland komen. Af en toe ontwaren we ook een paar oerossen, maar die houden zich meer op afstand. Wat een heerlijk vrij leven hebben deze dieren, jammer dat ze dit zelf misschien niet beseffen.

Plattelandsdokter

Als je denkt alle fabels zo'n beetje gehad te hebben, stuiten we in Hann.Münden warempel weer op een bijzonder verhaal. En wel over de wandelende Dr. Eisenbarth (1663). Hij liep met z'n hele gevolg van jongleurs, acrobaten en kiezentrekkers van stad naar stad om zieken te behandelen in een tent op de markt. Alles zonder verdoving, met muziek kalmeerde hij de patiënt. Hij was weliswaar niet als arts opgeleid, maar werd tot aan het Duitse hof geprezen om zijn operatieve vaardigheid bij onder meer staar en liesbreuken. Zijn roerige leventje eindigde in 1727 in Hann.Münden, waar hij begraven ligt. Studenten maakten rond 1800 ten onrechte een spotlied op deze veel besproken arts.

Neem vooral een kijkje in het centrum bij het raadhuis. De werkelijk schitterend versierde gevel dateert uit 1600. Laat je hier verrassen door het klokkenspel (drie keer daags) dat het studentenlied speelt en grappige scenes uit het leven van Eisenbarth uitbeeldt. In de vroegere wijnkelder onder het

stadhuis zetelt nu een bierbrouwerij, het Ratsbrauhaus. Een aanrader voor een hapje met een voortreffelijk biertje. De stad heeft nog een leuk weetje, de rivieren de Werra en de Fulda komen hier samen, om onder de naam Weser naar de Noordzee te stromen. Op dit punt staat de Weserstein waarop een romantisch gedicht staat.

Tijdens onze stadswandeling passeren we een etalage met de aankondiging Dr. Wolfs Wunderkammer. Nieuwsgierig openen we de deur en belanden in het wellicht kleinste rariteitenmuseum dat we ooit hebben gezien. Met recht een kamer die verwondering uitlokt. Het ligt, hangt en staat boordevol historische (gebruiks)voorwerpen, die door Dr. Wolf over de hele wereld zijn verzameld. Alles mag je proberen, zelfs de oude jukebox.

We fietsen zo'n zes kilometer terug naar ons mooie stekje op camping Spiegelburg. Dit verrassend stukje Duitsland boordevol cultuur en natuur, maar bovenal geweldige verhalen nemen we in gedachten mee naar huis.

Wij hebben deze reis op campings overnacht maar er zijn ook legio camperplekken in deze regio. ●

HART VAN LIMBURG: TUSSEN PEEL EN ROER

Midden-Limburg, of Hart van Limburg zoals de Midden-Limburgers de streek noemen, vormt de overgang tussen het heuvelachtige zuiden en het vlakkere noorden van de provincie. **Het is het land van de Peel en de rivieren de Maas en de Roer, van historische steden en stadjes en onverwachte natuurgebieden.** De Maasplassen zijn een paradijs voor watersporters. Kloppend hart van de regio is Roermond waar geschiedenis, cultuur en architectuur samenkomen.

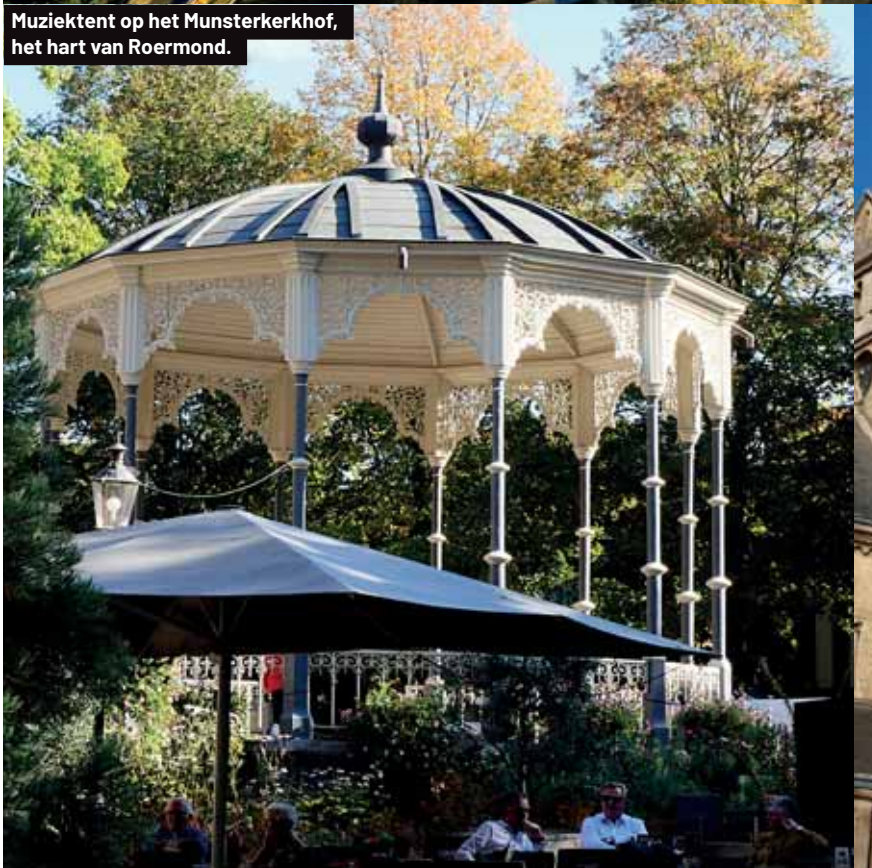
Tekst Bartho Hendriksen Foto's Mary Kuiper

Stad aan de Maas en de Roer

Vanaf de brug over de Maas ligt Roermond aan onze voeten. Het eerste deel van de plaatsnaam verwijst naar het riviertje de Roer dat grotendeels door Duitsland stroomt. Daar waar de Maas en Roer samenstromen ligt Roermond. De 61 meter hoge modernistische Natalinitoren bepaalt de skyline van de stad. Achter deze toren gaat de iets hogere toren van de Christoffelkathedraal schuil, het symbool van de stad. Op deze zonnige herfstdag zitten de terrassen langs de Roer vol. Achter de Roerkade ligt de historische binnenstad, die met zijn monumenten een zekere deftigheid uitstraalt. De Munsterkerk, gebouwd in 1218 en opgetrokken uit lichte mergelstenen, kreeg in 1879 door architect Pierre Cuypers een nieuw gezicht. Op de hoeken plaatste hij vier slanke, neogotische vierkante torens. Voor de kerk ligt het sfeervolle Munsterplein, waar de terrassen rond de muziektent druk bezet zijn. In een hoek van de Markt staat de St.-Christoffelkathedraal, de zetel van de bisschop van Roermond. Op de toren staat het vergulde beeld van Christoffel, de beschermer van de stad én reizigers. De natuurstenen Maria

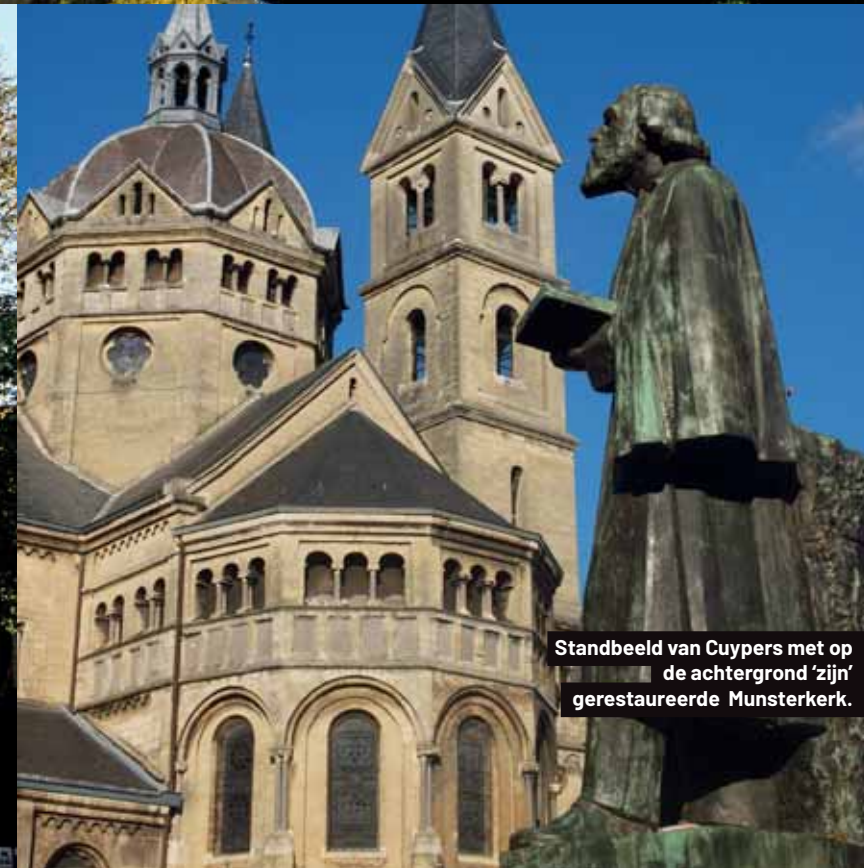
Muziektent op het Munsterkerkhof, het hart van Roermond.

Het vestingstadje Stevensweert vanuit de lucht.
Foto Hart van Limburg

Standbeeld van Cuypers met op de achtergrond 'zijn' gerestaureerde Munsterkerk.

Theresiabrug over de Roer verbindt de stad met de Voorstad St.-Jacob, ooit een levendig stadsdeel dat vooral door vissers werd bewoond. 'Faubourg Saint Jacques' is ook een pleisterplaats aan de pelgrimsroute naar Santiago de Compostella.

Roermond is de stad Pierre Cuypers. Hij werd bekend als de architect van het Centraal Station en het Rijksmuseum in Amsterdam, maar ontwierp vooral kerken in zijn geliefde neogotische stijl. Het Cuypershuis, zijn woon- en werkplek in Roermond, is nu een interactief museum, waar je kennismakt met het leven en werk van deze grootmeester. Hand in hand tot in de eeuwigheid

In het zuiden van de stad bevindt zich aan het einde van de lange Kapellerlaan op de begraafplaats bij de bedevaartkerk Kapel in 't Zand, een heel romantisch grafmonument. Het 'Graf met de handjes' symboliseert de liefde tussen een katholieke vrouw en een protestantse man. Over de scheidingsmuur tussen het katholieke en protestantse deel van de begraafplaats heen reiken jonkvrouw Josephina van Aefferden en kolonel der cavalerie Jacob van Gorkum elkaar symbolisch de hand en bevestigen daarmee hun liefde, ook na de dood. Op 'den aje kirkhaof' ligt ook het graf van Pierre Cuypers.

We laten Roermond achter ons en volgen de Roer richting Duitse grens. Sint-Odiliënberg dankt zijn charme aan de neoromaanse basiliek op de top van de 'berg'. De basiliek werd rond 1880 gerestaureerd door Pierre Cuypers. De twee stoere torens weerspiegelen in de Roer. Het is een kort ritje door het fraaie Midden-Limburgse landschap van Sint-Odiliënberg naar Montfort. Achter een boerderij aan de rand van het dorp gaat de indrukwekkende ruïne van kasteel Montfort schuil. Eeuwenlang was het een onneembare vesting, veilig door zijn dikke muren, omgeven door grachten en gelegen in een moeilijk toegankelijk gebied. Later werd het kasteel verbouwd en versterkt, maar uiteindelijk restte de sloop. In 2005 werd een van de torens gerestaureerd en ingericht als bezoekerscentrum. Ook de historische tuin is in ere hersteld.

Maasplassen

Het voormalige vestingstadje Stevensweert ligt samen met Ohé en Laak op een natuurlijk eiland in de Maas. Dit eiland is ontstaan omdat de Maas zich splitste in twee armen, de Oude en de Nieuwe Maas. Het dorp Stevensweert werd in 1633 door de Spanjaarden omgebouwd tot een stervormige vesting en was lange tijd een voorpost in de strijd tegen de Staatsen, de opstandelingen tegen het Spaanse gezag tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Van het oorspronkelijke

verdedigingswerken is alleen het stratenplan bewaard gebleven; alle straten komen als spaken in het wiel uit op de Markt. Vanaf de Maasdijk aan de rand van het dorp heb je een mooi zicht op de Maasplassen. De plassen zijn een uitgestrekt netwerk van grote en kleine meren tussen Maaseik en Roermond, ontstaan door grindafgravingen. De plassen zijn uitgegroeid tot een groot watersportgebied, waar je kunt zwemmen, surfen, roeien of zeilen.

Grootste binnenhaven van Nederland

Op weg naar Maasbracht rijd je tussen de Oude Maas en het hoger gelegen Julianakanaal. Rond 1920 werd besloten de bevaarbaarheid van de Maas te verbeteren. De rivier werd grotendeels gekanaliseerd. Voor het gedeelte tussen Maastricht en Maasbracht werd besloten een nieuw kanaal te graven. Dat was goedkoper dan de aanleg van vele stuwen en sluisen in de Maas. Bovendien kwam de vaarweg geheel op Nederlandse bodem te liggen. In 1925 stak prinses Juliana de eerste schop in de grond. Tien jaar later werd het Julianakanaal geopend. Het Sluizencomplex Maasbracht vormt de verbinding tussen het

Julianakanaal en de Maas. De drielingsluis overbrugt een verval van twaalf meter. Als je op de sluis staat, heb je een prachtig zicht op het schouwspel van het schutten van de schepen. Dan zie je ook de binnenhaven – ooit de grootste van Nederland – van Maasbracht met op de achtergrond de twee grote koeltorens van de Clauscentrale. Tot 1934 werden in deze haven de kolen uit Zuid-Limburg die per trein werden aangevoerd overgeslagen op binnenschepen richting Holland. Het Maas Binnenvaartmuseum aan de Maasboulevard belicht de nauwe band tussen Maasbracht, de binnenscheepvaart en de Maas.

Een straatje in het witte stadje Thorn.

Zonnige sfeer in de
eeuwenoude Abdijkerk.

Een vorstelijk leven voor adellijke dames

Het 'witte stadje' Thorn heeft een grote aantrekkingskracht op bezoekers. En terecht, de historische kern met zijn vele monumenten die allemaal onberispelijk witgeschilderd zijn, is een waar openluchtmuseum.

In Thorn stond sinds de 10e eeuw een rijk en machtig stift, waar alleen vrouwen uit de hoge adel werden toegelaten. Aan het hoofd van het klooster stond een invloedrijke abdis-vorst, die alleen de Duitse keizer boven zich erkende. In de Franse tijd verloor het vorstendom Thorn zijn zelfstandigheid. De meeste kloostergebouwen werden afgebroken. Rond het sfeervolle dorpsplein - Wijngaard - staan de witgekalkte huisjes waarin de adellijke dames woonden. In een van de panden zetelt de VVV en het Museum Thorn met als sterattractie het Gezicht op Thorn, een miniatuurversie in herfst sfeer van het stadje rond 1980. Ook de Abdijkerk is verheven tot museum. Aan de buitenkant overheerst de gotiek, van binnen de barok. In de voormalige refter is een kleine schatkamer ingericht.

Grensoverschrijdende natuur

Behalve de bekende nationale parken De Groote Peel en De Meinweg heeft Midden-Limburg ook minder bekende, maar des te verrassender natuurgebieden: Kempen-Broek en Leudal. We rijden via Stramproy naar De IJzeren Man ten zuiden van Weert, een van de toegangspoorten tot het Grenspark Kempen-Broek. Deze 'vergeten uithoek' strekt zich uit over de grenzen van Belgisch en Nederlands Limburg en een beetje Noord-Brabant. Het was van oorsprong een kletsnat moerasgebied, een ideaal terrein voor smokkelaars en struikrovers. Stukje bij beetje werd het gebied ontgonnen voor de landbouw, maar je vindt er nog steeds moerasbos, open water en beken, maar ook stukjes hei, hooiland en akkers. Een ideaal gebied voor een korte of lange wandeling.

Museum met een gouden rand

Midden in het centrum van Weert ligt tegenover 16e-eeuwse Sint-Martinuskerk in het voormalige stadhuis het nieuwe Museum W. Het gebouw werd volledig gerestaureerd en het streekmuseum gerestyled tot een eigentijds museum. Het opvallendste aan het ontwerp is de goudkleurige achtergevel, een ontwerp van Maurice Mentjens. In deze markante gevel bevindt zich de entree tot het eigentijdse en fraai vormgegeven museum, dat een uitgelezen collectie van religieuze kunst en voorwerpen uit de regionale historie heeft. Van prehistorische vondsten tot een verrassende schatkamer.

Een vrolijk kunstwerk in Thorn:
Monument voor de Muziek (1987)
van Jaac Waeyen.

AVECO *Verzekeringen*

Het gemak van de Aveco app

Alle gegevens binnen handbereik: waar en wanneer ú dat wilt

De voordelen

- Snel contact met de Aveco Alarm Centrale in geval van nood
- Al uw gegevens binnen handbereik
- Altijd op de hoogte van de actuele reisadviezen van het ministerie van Buitenlandse Zaken
- Een digitale versie van uw Aveco pas altijd op zak
- Eenvoudig schade melden
- Ook offline beschikbaar als u even geen bereik hebt

Download de Aveco app

Apple store

Play Store

Weert is actief op het gebied van street art. Met murals en graffiti wil de stad historische verhalen tot leven brengen. Zo zijn er verschillende muurschilderingen met graaf Philips van Horne, heer van Weert, als onderwerp. Hij werd in 1568 op de Grote Markt in Brussel wegens hoogverraad en majesteitsschennis onthoofd.

Leudal, paradijs van beken

Tussen Haelen en Roggel ligt het Leudal, ook een minder bekend natuurgebied in Midden-Limburg. Door het dal stromen twee fraaie beken, de Zelsterbeek en de Leubeek. In het oostelijk deel van het gebied vloeien ze samen om tenslotte in de Maas uit te komen. De beekdalen zijn ontstaan in de laatste ijstijd en in de loop der tijd steeds verder uitgeslepen. De metershoge zandduinen zorgen met de diepe, bijna ravijnachtige beekdalen voor flinke hoogteverschillen, soms wel tot tien meter.

Vanaf het Bezoekerscentrum Leudal, waarin ook het Leudal Museum is gevestigd, loopt de rode wandeling het dal in naar de 18e-eeuwse St-Ursulamolen, die bestaat uit een koren- en oliemolen. We parkeren de camper op het parkeerterrein en maken een rondje door het dal. We lopen langs de Leubeek naar de Sint Ursulamolen, waarvan het houten rad wordt aangedreven door het snelstromende water van de beek. Verdwalen kan bijna niet dankzij het wandelnetwerk. De wandeling is het slot van ons bezoek aan het kloppend Hart van Limburg. ●

Bartho Hendriksen is toeristisch journalist en schreef o.a. het boek Onverwacht Nederland.

De spannende collectie op de zolderetage van Museum W.

Een doorkijkje in Thorn.

De Gouden Gevel van Museum W.
(Foto Arjen Schmitz)

CAMPERPLAATSEN

In Midden-Limburg zijn tal van campings en camperplaatsen. Je bent nooit ver van Roermond, Weert of het Leudal. In Roermond zijn twintig camperplaatsen op het terrein van de Helenawerf (helenawerf.nl). Camping Groot Einder (groot-einder.nl) in Baexem (Leudal) is een kleine boerderijcamping, waar ook campers welkom zijn.

Praktische informatie

Meer informatie over Hart van Limburg, Markt 17, 6041 EL Roermond, www.hartvanlimburg.nl.

CAMPERVUURDOOP IN DE RUIGE CANADESE ROCKY MOUNTAINS

Ze hadden nog nooit in een camper gereden, maar in de zomer van 2019 huurden Monique Theunissen en Melchert Leguijt er een in Vancouver. **Ze reden van de Canadese metropool aan de westkust dwars door de Rocky Mountains naar het duizend kilometer noordoostelijker gelegen Calgary.** Via allerlei omwegen werd het een trip van zo'n 4000 kilometer. In dit verhaal kijken ze terug op hun campervuurdoop.

Tekst Melchert Leguijt **Foto's** Melchert Leguijt en Monique Theunissen

Daar staan we dan in Vancouver op de parkeerplaats van Canadream, een van de grootste camperverhuurders van Canada. Klaar voor de droomreis die al heel lang op ons verlanglijstje staat; het avontuur tegemoet in het ruige westelijke gedeelte van Canada, met zijn uitgestrekte bossen, woeste rivieren en hoge bergketens.

Het terrein staat vol met campers, waarvan de meeste de tien meter ruim overschrijden. Wij kijken elkaar met gefronste wenkbrauwen aan, licht verontrust door het idee dat we straks met zo'n bakbeest de weg op moeten en ons direct door het drukke stadsverkeer van Vancouver dienen te worstelen. De deal die wij maanden geleden met het reisbureau hebben gesloten houdt in dat we maar moeten afwachten wat voor camper wij

krijgen. In onze naïviteit gingen we er vanuit dat dat natuurlijk een handzaam model van een meter of zes, zeven zou zijn, waarmee wij als onervaren camperreizigers makkelijk uit de voeten zouden kunnen. Weliswaar heb ik als dienstplichtig soldaat bij de Aan- en Afvoertroepen ooit mijn 'grote' rijbewijs gehaald, maar dat ligt inmiddels veertig jaar achter me en sinds die tijd heb ik nooit in iets anders gereden dan in een personenauto.

Een Canadream-medewerker leidt ons naar een camper met de afmetingen van een kleine vrachtwagen. 'This is the one for you, guys', zegt hij vrolijk. Op onze voorzichtige vraag of hij misschien ook een iets kleiner modelletje in de aanbieding heeft, schudt hij beslist zijn hoofd. Wij moeten het doen met deze Ford van 10,5 meter lang.

Op de camping.

Tank® O₃
fresh water system

Veilig water,
altijd schone
watertank

www.tank-o3.nl

**Adviesprijs
€ 399,-**
Cashback actie
€ 50,- retour*
* zie voorwaarden:
avecoverzekeringen.nl

Tank o₃ fresh water system

**EEN UNIEK SYSTEEM VOOR SCHOON EN VEILIG WATER,
(BIJNA) ONDERHOUDSVRIJ!**

Veiligheid: Tank-O₃ is een klein inbouwsysteem voor in de schoonwatertank. Op basis van elektrolyse wordt zuurstof (O₂) omgezet in ozon (O₃). Ozon is een uiterst sterke, geur- en smaakloze oxidant, vele malen effectiever dan chloor of chloorachtige “middeltjes”. Tank-O₃ zorgt ervoor dat het water in de watertank, maar juist ook de schoonwatertank zelf, volledig kiemvrij blijft. Tank-O₃ doodt alle bacteriën, virussen, schimmels, algen, sporen etc. Het zorgt ervoor dat de watertank altijd geheel biofilmvrij is en blijft en Tank-O₃ werkt preventief om ziekte door Legionella te voorkomen.

Gemak: Na inbouw of aan het begin van het seizoen spoelt u de schoonwatertank grondig, u schakelt het Tank-O₃ systeem in en u bent klaar voor de rest van het seizoen. U vult alleen nog water bij en af en toe controleert u het systeem op kalkaanslag, dat is alles. U hoeft dus niet meer te denken aan het regelmatig toevoegen van milieubelastende middeltjes. De schoonwatertank en het water blijven dus altijd helemaal schoon. Extra gemakkelijk: op het einde van het seizoen of wanneer u de camper, boot, caravan, tiny house enz. een poosje niet gebruikt, dan laat u het water af, dat is alles, de tank is al schoon. Vanaf nu laat u uw voertuig achter met een altijd schone lege watertank. Het nieuwe seizoen of na een lange tijd begint u dus altijd met een schone watertank. Tank-O₃ is dus beter voor u en het milieu!

Montage: U kunt het Tank-O₃ systeem bij voorkeur laten inbouwen door uw dealer, zie www.tank-o3.nl voor “Dealers” tenzij uzelf een bijzonder handige “doe het zelf” bent die hier niet voor terugschrikt. In elke Tank-O₃ verpakking is een inbouwhandleiding bijgevoegd, de inbouw wijst zichzelf.

Het systeem is zeer onderhoudsvriendelijk. Dit omdat het ozongas naast waterzuivering de gehele binnenzijde van de schoonwatertank, dus ook de bovenkant, volledig schoonhoudt. Uw watertank wordt en blijft als nieuw zonder dat u hier iets voor hoeft te doen!

Met de aanschaf van het Tank-O₃ systeem doet u een investering voor minimaal 10 jaar. Uw gemiddelde jaarlijkse kosten zullen niet hoger zijn dan bij het gebruik van milieubelastende middeltjes, u betaalt dus niets extra voor uw veiligheid en gemak. En deze kosten zijn lager dan een bezoekje aan een arts...<

www.tank-o3.nl
Oss – Nederland

Inspectie van het dak bij het afhalen van de camper.

Dan volgt een langdurige uitleg over watertank, benzinetank, zwart en grijs afvalwater, bedieningspanelen, airco, stekker zus en handeltje zo. Het duizelt ons en we vallen bijna om van verbazing als hij op een knop drukt en een deel van de zijkant naar buiten schuift, waardoor de camper nog een stuk groter wordt. Tot slot moeten wij het voertuig inspecteren op eventuele beschadigingen en komt er een soort vliegtuigtrap langs, zodat we ook het dak kunnen bekijken.

Kabaal

Na anderhalf uur mogen we eindelijk de weg op. Licht gespannen ga ik achter het stuur zitten en stort me in het verkeer van Vancouver. Bij de eerste scherpe bocht naar rechts horen we een enorm kabaal achter ons, veroorzaakt door de inhoud van een kastje, die naar beneden stort, omdat het deurtje na de inspectie niet goed afgesloten is. Gelukkig is het meeste van plastic, maar er zit toch ook wat glaswerk bij. Les 1: controleer voor vertrek altijd of de kasten goed dicht zitten. Ik manoeuvreer door het stadsverkeer en merk al snel dat de camper goed reageert. Eigenlijk valt het rijden in deze kleine vrachtwagen me erg mee. Waarbij komt dat de Canadezen een stuk relaxter rijden dan de gemiddelde Nederlander en ons alle ruimte geven als we van rijbaan wisselen of afslaan. Zo bereiken we ongeschonden onze eerste overnachtingsplaats, een camping in Squamish, een plaatsje ten noorden van Vancouver. Daar wacht nog de uitdaging van het achterruit inparkeren, zonder hulp van sensoren en camera's, want die zitten niet op deze camper. Maar in eendrachtige samenwerking (Monique geeft aanwijzingen, ik volg ze op), gaat ook dat zonder problemen.

Hier op deze eerste camping blijkt dat wij, naar Canadese begrippen, helemaal geen grote camper hebben. Tien meter is wel zo'n beetje het minimum. We zien mensen bivakkeren in

Monique is blij met de 'king-size' camper.

Uw voorjaarstrip begint bij Como Campers in Nijkerk

Dit voorjaar met de camper op pad?
Bij Como Campers in Nijkerk bent u aan het juiste adres
voor het huren, kopen of onderhoud van uw camper.

Kijk op onze nieuwe site wat wij u
allemaal te bieden hebben.

Como Campers voor een
complete campervakantie.

Como Campers is importeur en dealer van :

PILOTE

LE VOYAGEUR

CROSS Campers

Tabaksplanter 4, 3861 SH Nijkerk Telefoon 033 245 47 62

Kijk op onze nieuwe site www.comocampers.nl

campers zo groot als stadsbussen en er komen omgebouwde vrachtwagens voorbij, waaruit even later een personenauto wordt gereden.

Icefields Parkway

We hebben van tevoren geen route uitgestippeld. Het enige wat we zeker willen zien is de Icefields Parkway, de legendarische bergweg tussen de wintersportplaatsen Lake Louise en Jasper, die dwars door de mooiste nationale parken van Canada leidt. We besluiten er in een paar dagen heen te rijden en plannen tussenstops in plaatsen als Cache Creek en Revelstoke. Die stadjes vallen ons nogal tegen. Het zijn ruwweg een verzameling gebouwen langs een doorgaande weg, die elke vorm van sfeer missen. Voor gezelligheid en cultuur moet je niet in dit deel van Canada zijn. Wie visioenen heeft van gezellige terrassen en mooie dorpspleinen komt bedrogen uit. Gelukkig maakt de schitterende natuur veel goed. En niet te vergeten de (meeste) campings. Die zijn vaak mooi gelegen en hebben hele ruime plekken, die allemaal zijn voorzien van een picknicktafel en een stookplaats. Dat laatste is belangrijk, want vuurtjestoken lijkt de nationale hobby in Canada. Het is zo'n beetje het eerste dat een Canadees doet als hij of zij is gearriveerd. Dat zo'n camping dan op een gegeven moment blauw staat van de rook en dat de smoke dwars door de camper van de burens waait, ach ja, dat hoort bij kamperen.....

Op dag 5 draaien we dan het hoofddoel van onze campertour op: de 230 kilometer lange Icefields Parkway, die wordt omschreven als een van de mooiste wegen van de wereld. Daar blijkt geen woord aan gelogen, want je mond valt open van al het natuurschoon om je heen. We komen langs besneeuwde bergtoppen, gletsjers, turquoise meren en hoge watervallen. Het hoogtepunt is het Columbia Icefield, dat uit meerdere gletsjers bestaat. Je kunt een tour maken op deze uitgestrekte ijsvlakte met de Ice Explorer, een bus die over sneeuw en ijs kan rijden.

Blue Lagoon' in de omgeving van de Icefields Parkway.

VALS ZINGEN OM BEREN TE VERJAGEN

Er leven veel bruine-, zwarte- en grizzlyberen in westelijk Canada. Je hoeft niet eens heel veel geluk te hebben om er een te zien. Wij zagen ze geregeld langs de kant van de weg. Op de Icefields Parkway kwamen we er een tegen die doorgemoedereerd over het asfalt slenterde en zich niets aantrok van de stilstaande auto's en de mensen die vandaar uit naar hem of haar keken.

Beren kunnen levensgevaarlijk zijn. Ze zullen mensen over het algemeen mijden, maar worden aangetrokken door voedsel, dat je daarom altijd buiten hun bereik moet houden. Je kunt beren ook onverwacht ontmoeten tijdens een wandeling. Daarom wordt aangeraden om tijdens het lopen door de natuur lawaai te maken, zodat ze je aan horen komen en je ze niet plotseling laat schrikken.

Wij namen dat advies ter harte tijdens een wandeling vanaf de Icefields Parkway en liepen luidkeels en vals zingend een bergpad op. Daarvan zou iedere beer op de vlucht slaan, dachten wij. Toen we door ons repertoire heen waren gingen we over op het roepen van de tafels van 1 tot en met 10. Geen beer gezien natuurlijk en daarmee hadden we geluk, zei een parkranger die ons bij terugkomst op de parkeerplaats aansprak. Of we berenspray bij ons hadden, wilde hij weten. Nou nee, dus. Dat kwam ons op een reprimande te staan. Of we wel wisten dat er drie beren in dit gebied liepen en dat berenspray, dat je ze bij een ontmoeting in de ogen moet spuiten, je leven kan redden? Zijn dwingende advies: ga nooit de natuur in zonder berenspray.

Druk

Overall langs de Icefields Parkway zijn parkeerplaatsen. Vanaf daar kun je een wandeling maken of je vergapen aan een van de hoogstandjes die de natuur heeft gecreëerd. Wij zijn niet de enige bezoekers. Sterker, het is hartstikke druk. Zo druk, dat we op sommige parkings rechtsomkeert moeten maken, omdat er geen plek meer is voor onze camper. De drukte heerst ook op de campings langs de Icefields Parkway. Zonder reservering kun je daar niet terecht. Maar als je een stukje van deze beroemde scenic road wegrijdt, is het vinden van een campingplek geen probleem.

Na twee dagen genieten van ongekende natuurpracht laten we de Icefields Parkway achter ons en koersen naar het noorden, waarbij we om de twee, drie dagen moeten tanken, want onze camper heeft een permanente draaikolk in de tank. Het voertuig rijdt ongeveer 1 op 4, waarbij we het geluk hebben dat we voor een liter benzine gemiddeld slechts 80 cent betalen. Nu, ruim 3,5 jaar later, zijn de brandstofprijzen ook in Canada echter flink gestegen.

Lacros is al
voor de 4e keer
uitgeroepen tot
**best geteste
elektrische
vouwfiets!**

Lacros
Nieuwe Eerdsebaan 16
5482 VS Schijndel
+31 73 203 2487

WWW.LACROS.NL

Dawson Creek

Ons meest noordelijke punt is een plaatsje met de idyllische naam Dawson Creek. Van een idylle is echter geen sprake. Het is een soort industrieterrein langs een doorgaande weg. De 'camping' waar we verblijven is niet veel beter: een plaat asfalt, waarop de campers strak naast elkaar staan geparkeerd, met ongeveer een meter tussenruimte. Maar ja, het is het enige wat we kunnen krijgen, want het is 1 juli, Canada Day, de nationale feestdag. En laat dan ongeveer half Canada op stap gaan met de camper. Wat die mensen allemaal in Dawson Creek zoeken is ons een raadsel, maar ze zijn er wel. Om het feest compleet te maken is het ongeveer tien graden en giet het van de lucht. Alle reden om het stadje de volgende dag heel vroeg vol gas achter ons te laten.

Gelukkig is Dawson Creek een uitzondering. We rijden via plaatsjes als Beaverlodge, Grande Cache en Hinton weer naar de Icefields Parkway, die we nu in omgekeerde richting afleggen. We komen door schitterende nationale parken met namen als Yoho, Kootenay en Waterton. Na dat laatste park, gelegen op de grens met de VS, zitten we inmiddels aan de oostkant van de Rocky Mountains, waar de bergen zijn overgegaan in een golvend prairieachtig landschap, waar je nauwelijks andere voertuigen tegenkomt en waar de dorpen uitgestorven zijn. Uiteindelijk bereiken we Calgary. Daar staan we ook weer op een overvolle camping, want in deze stad wordt juist de 'Stampede' gehouden, een van de grootste rodeo's ter wereld, die jaarlijks meer dan een miljoen bezoekers trekt. We zetten voor de laatste keer onze stoeltjes naast de camper, maken een fles wijn open en trekken eensgezind de conclusie dat dit eerste camperavontuur absoluut naar meer smaakt. <

Watervallen vind je overal langs de Icefields Parkway.

Gletsjer langs de Icefields Parkway.

Veel camperplekken zijn ruim, hebben een picknicktafel en een stookplaats.

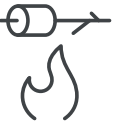

PINTXO ECHTE DOEL VAN KROEGENTOCHT IN BASKENLAND

Wie op zoek wil naar de mythische Hoorn des Overvloeds maakt een goede kans die te vinden in Baskenland. Dat kleine stukje Europa dat zich in het westen soms liefelijk en dan weer ruig en stoer neervlijt aan de kustlijn van de Golf van Biskaje en aan de andere kant wiegt in de armen van zowel Spanje als Frankrijk.

Tekst Hans van Bergen **Foto's** Diverse bronnen

San Sebastián aan de Golf van Biskaje.

De pintxo, de kleine culinaire trots van de Basken.

Met als eigen voedselbronnen het oceaanwater aan de ene kant en de bergachtige uitlopers van de Pyreneeën aan de andere, is Baskenland rijk aan een grote verscheidenheid aan vis-, vlees- en groentesoorten. Daardoor kan het bogen op een keuken die zich glansrijk kan meten met die van zijn vele malen grotere burens Frankrijk en Spanje.

Diversiteit

De Baskische keuken is een rijke optelsom van vele facetten. Vis en zeevruchten uit de oceaan, unieke kazen en vleeswaren uit de bergen en een oog- en tongstrelende diversiteit aan groenten, vruchten, pepers en wijnen uit de valleien. Van de twee aangrenzende landen, de culinaire grootheden Spanje en Frankrijk, hebben de Basken door de jaren heen de beste keukentechnieken overgenomen en hebben die gecombineerd met hun eigen gastronomische erfgoed. Dit alles maakt Baskenland tot een uniek stukje culinair Europa. Het is dan ook niet voor niets dat Baskenland het wereldwijd heeft geschopt tot het land met de hoogste concentratie Michelin-sterrenrestaurants per vierkante meter. Zo ben je in de Baskische kustplaats San Sebastian nooit verder dan tien minuten rijden verwijderd van een van de negentien Michelin-sterrenrestaurants. Mocht je nu denken dat de Basken met al hun sterrenrestaurants, hun keur aan topchefs en hun overstelpende hoeveelheid aan internationale culinaire prijzen, hautain zijn geworden en naast hun schoenen lopen, dan is dat een grove misvatting. Voor Basken zijn uitstekende maaltijden, bereid uit hoofdzakelijk lokale topproducten, net zo gewoon als de dagelijkse lucht die ze inademen.

Daarom kan het zomaar gebeuren dat je in een klein barretje, waar de plaatselijke bevolking even aan de bar komt staan om snel een afzakkertje en een klein Baskisch fingerfoodgerechtje (een pintxo) te eten, ook een tweesterrengerecht geserveerd krijgt. Geen poespas, geen valse opsmuk, maar pure tot sterrengerechten omgetoverde lokale producten. Dat is de Baskische keuken in optima forma. Prachtige tongstrelende gerechten die precies dat doen waar ze voor gemaakt zijn; je laten genieten van de pure keuken. Daar zijn voor de Basken geen damasten tafellakens en obers met strak gesteven kragen voor nodig.

Geïsoleerde ligging

Dat de Baskische gastronomische cultuur wezenlijk verschilt van die van de rest van Spanje, heeft grotendeels te maken met de geïsoleerde ligging. Baskenland is een afgezonderd stukje Spanje, waar men een eigen taal spreekt, Euskera, die op geen enkele wijze verwant is aan andere talen. Zelfs niet aan die van het moederland Spanje. Binnen die veilige begrenzings heeft deze regio haar unieke identiteit en onnavolgbare gastronomie onaangetast kunnen ontwikkelen en in stand kunnen houden. Gaan we terug naar de Middeleeuwen, dan wordt er in die tijd in Baskenland door de burgers niet zo heel anders gegeten dan in de rest van Europa. De dagelijkse maaltijden bestaan uit een bescheiden combinatie van lokaal geteelde granen, peulvruchten en fruit, en het vlees dat de jacht oplevert. Maar langzaam werden ook de rijkdommen van de zee ontdekt en werden vis en zeevruchten toegevoegd aan het eetpatroon.

Culinaire revolutie

De eerste stappen naar de unieke gastronomie die het land nu heeft, werden gezet na de kolonisatie van Amerika. Ingrediënten als mais, tomaten en paprika's werden ingevoerd en boden de Basken nieuwe mogelijkheden om te gaan experimenteren in hun keukens. Jaren later luidde de industriële revolutie, die de handelsgeest en reismogelijkheden tussen landen een stevige impuls gaf, een nieuwe tijd aan voor de Baskische keuken. De tot dan toe redelijk geïsoleerde Basken kwamen in contact met de technieken en gastronomie van de Franse chefs en integreerden die in hun eigen keukens. Maar van een echte Baskische culinaire revolutie zou pas jaren later sprake zijn. Namelijk na de val van het Franco-regime in 1975. Het was Franco altijd een doorn in het oog dat die 'rare' Basken met hun voor anderen onverstaaenbare taal en hun eigen cultuur, in alles afweken van het Spaanse moederland. En hoewel de dictator er tijdens zijn ruim 35-jarige bewind alles aan deed om de Basken op de knieën te dwingen, het lukte hem

niet. Met als gevolg dat toen het regime in 1975 viel, de Basken nog trotser waren op hun eigen status dan ze ooit waren geweest. In alles wat ze deden droegen ze hun eigenheid trots uit. Zeker niet in de laatste plaats in hun gastronomische eigenheid. Goed, ze mochten die dan wel hebben aangevuld met de culinaire kunde van de Franse en Spaanse koks, maar dat wilde nog niet zeggen dat ze die een-op-een hadden overgenomen. Ze hadden al die technieken volkomen laten versmelten met hun eigen culinaire cultuur en kennis. En dat maakt dat de Baskische keuken uniek is in Europa. En niet de 'maniertjes' en opgesmuktheid heeft van bijvoorbeeld de Franse keuken. De Baskische keuken staat net zoals de Basken zelf met beide benen op de grond. Stevig en trots geworteld in eigen grond, eigenzinnig en uniek.

Het lokale product als held

Een impuls die de nieuwe tijd na het juk van het Franco-regime aan de Baskische chefs heeft gegeven, is dat ze de zwaarte van de traditionele Baskische keuken, veel stoofpotten en zware graansoorten, zijn gaan verfijnen en lichter zijn gaan maken. Zware en vette sauzen en crèmes werden grotendeels in de ban gedaan. De aandacht van de Baskische koks richtte zich er meer en meer op om lokale producten, het vlees van het vee uit de bergen, de vruchten, het graan en de groenten uit de valleien en de vissen en zeevruchten uit de oceaan, de ware helden van de gerechten te laten zijn. Pure smaken, voor het voetlicht gebracht door verfijnde toepassingen van kook- en braadtechnieken en een summier gebruik van kruiden en specerijen. Én door de lokale producten op kundige en niet voor de hand liggende wijze te combineren, waardoor er hele nieuwe smaaksensaties ontstaan. Het moet voor de Basken ongetwijfeld de ultieme culinaire wraak geweest zijn op Franco en zijn regime, dat het eerste restaurant in Spanje dat drie sterren kreeg in de Michelinids, Zalacaín in Madrid, een Baskisch restaurant is. Hoe uniek de Baskische kookkunsten ook mogen zijn en hoe ze niet-Baskische koks misschien ook uit mogen dagen hen te evenaren, er is een ingrediënt dat elke Bask van nature moeiteloos toevoegt aan zijn gerechten. Iets dat nooit door anderen gekopieerd kan worden: familietraditie. Samen eten is voor de Basken, naast hun trots, misschien wel het grootste onderlinge bindmiddel. Genieten van goed eten zit in elke vezel van de Baskische cultuur. In elke Baskische keuken staat dagelijks wel een pan te pruttelen met een gerecht van lokale ingrediënten en er is waarschijnlijk geen Bask, man of vrouw, die niet van zijn vader of moeder heeft leren koken.

Een geraffineerd en puur gebruik van veelal lokale producten zet de Baskische keuken op een verheven voetstuk.

De trots van de Basken uit zich culinair in een hartgrondig gebruik van lokale producten.

Een goede pintxo streelt niet alleen de tong, het zijn ook oogstrelende kunstwerkjes.

De kleine pintxo, als een pakketje van Baskische culinaire kundigheid.

Verbrande cake

Waar het in de meeste Europese landen voornamelijk voetbalwedstrijden zijn die op een competitieve manier de mensen verbinden, zijn dat in Baskenland van oudsher vaak de kookwedstrijden. Hele dorpen strijden als deel van het culturele erfgoed tegen elkaar met culinaire uitdagingen. En als je interviews met gerenommeerde Baskische chef-koks ziet of leest, dan roemen ze vaak niet andere chef-koks als hun leermeesters, maar vooral hun vader of moeder, of hun grootouders, die hen de finesses van Baskische keuken bij hebben gebracht. Die hen de basis hebben geleerd van de Baskische gastronomie. Geleerd hebben traditionele gerechten te maken als 'marmitaco', een stoofpot van tonijn en aardappelen, of een episch Baskisch gerecht als 'verbrande cheesecake'. Er zijn maar weinig Basken die niet 's nachts na het stappen weer wat tot leven zijn gekomen door het eten van een stevige kop door vader of moeder bereide Baskische knoflooksoep. En later het recept weer doorgegeven hebben aan hun kinderen. De Baskische keuken is er een van kundigheid, passie en vooral emotie. En dat kun je niet leren. Dat is iets wat elke Bask met de spreekwoordelijke paplepel ingegoten krijgt.

De kleine culinaire reus 'pintxo'

Hoe groots de Baskische keuken ook mag zijn, de eerste kennismaking ermee begint voor buitenstaanders vaak klein. Bij de pintxo, oneerbiedig ook wel eens aangeduid als 'borrelhapje'. De Spanjaarden mogen dan hun tapas en pinchos vaak trots vergelijken met de Baskische pintxos, elke Bask zal hen rechtuit in het gezicht uitlachen. De Baskische pintxo is niet iets om mee te spotten. Hij maakt deel uit van de ziel van de Baskische eetcultuur. Het is de kern van de 'txikiteo', de befaamde kroegentochten van de Basken, waarbij de drankjes bijzaak zijn en het genieten van de pintxos het échte doel is. Ook dit maakt weer duidelijk hoe belangrijk voedsel is voor de Bask als sociaal bindmiddel.

De pintxo is oorspronkelijk een klein sneetje (stok-) brood, dat wordt belegd met een combinatie van lokale producten als vis, charcuterie, kaas en groenten. Het is de ultieme uitdaging van haast elke Baskische bareigenaar om zijn klanten een keur aan unieke en heerlijke pintxos te presenteren. Het is een onderlinge strijd tussen de kroegbazen in steden als San Sebastian en Bilbao om de mooiste en heerlijkste pintxos te presenteren. Dat gebeurt

KABE MADE IN SWEDEN

Alleen het beste.

Wanneer u voor een camper van KABE kiest, kunt u zich verheugen op een comfortabel kampeerleven. KABE campers zijn gebouwd voor alle seizoenen, ook voor het kamperen in de meest extreme weersomstandigheden.

Welkom thuis.

Altijd een stap verder...

KABE

www.kabe.nl

WELKOM BIJ DE EXCLUSIEVE NEDERLANDSE DEALER VOOR KABE CAMPERS!

DE GREEFF RECREATIE, GRAVE WWW.DEGREEFF.NL

traditioneel aan het eind van de middag. De bars worden dan volgezet met grote schalen waarop de pintxos in de heerlijkste oog- en tongstrelende combinaties prijken. En dan verschijnen de gasten, die van bar naar bar trekken om de pintxos te proeven en te beoordelen. Een nieuwe smaak? Een nieuwe combinatie? Een pintxo die verrast kan de betreffende bar in een mum van tijd de talk of the town maken. Het nieuws gaat rond als een lopend vuurtje en de echte genietters spoeden zich naar de bewuste bar om de nieuwe pintxo te proeven. Als zo'n pintxo succes heeft, duikt hij binnen een paar dagen op in andere bars, begint daarna uit te waaieren naar bars in andere steden en dorpen en wordt een niet meer uit de pintxo-traditie weg te denken klassieker.

Prikkertjes als rekening

Als je als toerist belandt in een bar waar de pintxos lonkend en aanlokkelijk zijn uitgesteld, maak dan niet de fout te denken dat dit het equivalent is van het Nederlandse bakje borrelnootjes, dat kroegbazen vaak gratis bij een paar glazen bier op de bar zetten. De pintxo is doorgaans een gerechtje waarvoor betaald moet worden. Je pakt een bordje en legt daar een paar pintxos van jouw keuze op, om er aan de bar of aan een tafeltje van te genieten. Maak dan ook niet de fout om je bordje afgeladen vol te stouwen, omdat je zo aan het eind van de middag honger hebt gekregen. Van het vullen van je maag in één bar ga je de rest van de avond spijt krijgen, als de txikiteo je langs nieuwe en nog uitdagendere schalen pintxos in andere kroegen voert. Wat het

afrekenen betreft, dat doen de Basken doorgaans achteraf. Elke pintxo wordt bij elkaar gehouden met een houten prikkertje. In de meeste bars is het de gewoonte dat je eerst geniet van je pintxos en dat je daarna het aantal prikkertjes toont aan de barman om ze te betalen.

Eetsociëteiten

Een ander gebruik dat de Baskische verbondenheid met gastronomie typeert, zijn de 'sociedades gastronómicas', in de volksmond 'txokos' genoemd. Dit zijn genootschappen of verenigingen die volledig draaien om eten. De leden van deze kleurrijke verenigingen, die sinds het begin van de 19e eeuw bestaan, komen regelmatig bij elkaar om samen maaltijden te bereiden, te eten, te drinken, te ontspannen en te socializen. Traditioneel mochten alleen mannen lid worden van deze genootschappen, die in welhaast elke stad en elk dorp in Baskenland te vinden zijn. Maar onder druk van de tijdgeest worden steeds vaker vrouwen toegelaten.

De pintxos, de barretjes die naast pintxos sterrengerechten serveren, sterrenkoks die hun ouders en grootouders roemen als hun échte leermeesters, het zijn stuk voor stuk uitingen van de liefde van de Basken voor de producten van hun land en hun unieke eetcultuur. En een uitnodiging aan anderen om zich wellustig te komen wentelen in dit culinaire bad van heerlijkheden. En daar dan wellicht de mythische Hoorn des Overvloeds in werkelijkheid te vinden. ●

De befaamde txikiteo (Baskische kroegentocht) langs kroegen en terrassen.

40 years
1983 - 2023

FETON

UG MB SF2.1

Plug & Play 165 mm (6,5") 2-weg front speaker systeem met 80 mm (3") center speaker. Geschikt voor Mercedes-Benz Sprinter VS30 (907/910). Een fantastische upgrade van het geluid in uw Mercedes camper.

€ 299,-

BEST PRODUCT
Mercedes
CAR, HiFi 2/2023

UG FIAT SUB 6A

Plug & Play 150 mm (6") pasklare actieve subwoofer geschikt voor Fiat Ducato III (series 7+8) Citroën Jumper 2, Peugeot Boxer 2 & Dodge Ram ProMaster. Geen ruimteverlies, extra lage tonen voor een perfecte klank in uw camper.

€ 299,-

EISA AWARD
Best Product
2022-2023
IN-CAR CAMPER VAN COMPONENT
Eton UG FIAT SUB 6A

FETON

Distributie door:
EDR Automotive Group B.V.
Nijverheidsweg 14
5731 HZ Mierlo
T: 088-1013165
E: info@edr-dealers.com
W: www.eton-audio.com

Neem gerust contact op voor meer informatie over de uitgebreide mogelijkheden en ons dealer netwerk.

eton_audio

FETON Drivers Club

#eton_audio

@EtonHiFi

ISABELLA BUDDY LUIFELTENT

Isabella heeft een nieuwe luifeltent in het programma die past op campers met een luifelhoogte tussen de 240 en 264 centimeter. Deze zogeheten 'Buddy' voldoet aan alle kwaliteitseisen. Dankzij z'n opzetgemak beschik je snel over extra leefruimte. Het front en de zijwanden zijn van isacryl materiaal, dat kleurvast en ademend is. Voordeel van ademend doek is dat er minder vocht in de tent ontstaat. Fijn zijn de grote ramen rondom, zodat je volop van de omgeving kunt genieten. Wat stabiliteit betreft: gebruik de juiste haringen voor de ondergrond en de luifeltent staat als een huis.

Info: www.isabella.net

COMMUNICEREN VIA FIETSELHEM

In veel landen is het dragen van een fietshelm verplicht. Het staat buiten kijf dat een helm de veiligheid enorm vergroot.

De Sena R1-helm heeft iets bijzonders, want deze fietshelm is uitgerust met bluetoothtechnologie. Hierdoor kun je over een afstand tot 900 meter met maximaal vier personen communiceren. De helm heeft ingebouwde speakers en een microfoon. Doordat je in het buitenland dikwijls achter elkaar moet fietsen, wordt de tocht zo een stuk gezelliger. Ook kun je de telefoon koppelen aan de helmtechnologie voor een muziekje onderweg of om een gesprek te voeren. De Sena-helm is leverbaar in vijf kleuren en drie maten. De speakers zijn zo ingebouwd dat de oren vrij zijn en het omgevingsgeluid hoorbaar blijft.

Info: www.gps.nl

DRAAGTAS VOOR (RESERVE)-CASSETTE VAN THETFORD

Menig camperaar bezit een reservetank voor het toilet, om wat flexibeler op reis te kunnen gaan. Op veler verzoek ontwierp fabrikant Thetford een Carry Bag, een opbergtas, die ook als draagtas bruikbaar is. Geschikt voor de C220 en de C400 cassettes. De Carry Bag is van sterk canvas, terwijl de binnenzijde een speciale laag heeft die het schoonmaken vergemakkelijkt. Handig dat de tassen ook in de wasmachine mogen, zodat ze weer spic en span zijn voor de volgende reis.

Info: www.thetford-europe.com

WIJNGAARDEN, OUDE STADJES EN FIJNE FIETSPADEN

MOSELRADWEG – UITZICHT EN COMFORT

Op kaarten en op satellietbeelden kun je zien hoe bochtenrijk de Moezel is. Juist die vele bochten maken het fietsen hier zo leuk: om de haverklap verandert je uitzicht. Wat gelijk blijft zijn de steile hellingen met wijngaarden. **Je fietst er comfortabel onderlangs, van dorpje naar stadje naar dorpje ...** En bijna nergens zijn zoveel campings en camperplaatsen als langs de Moezel.

Tekst Harry Schuring Foto's Mosellandtouristik, TTM, Harry Schuring

Fietsen langs een rivier is populair, vooral in Duitsland. Beroemde routes liggen langs de Donau, de Weser, de Elbe en de Rijn. Een voordeel van rivierfietsen is dat de route tamelijk vlak is. Dat neemt overigens niet weg dat je af en toe wel even (steil) omhoog moet voor een brug bijvoorbeeld, of om een stadje in te komen.

Korte schets van de Moezel

De Moezel ontspringt in de Vogezen. De Franse naam Moselle betekent 'kleine Maas'. Noordelijker vormt de Moezel de grens tussen Luxemburg en Duitsland. Na 544 kilometer mondt de rivier bij Koblenz in de Rijn. Het Duitse deel, vanaf Perl en Schengen, is ongeveer 240 kilometer lang. Dit rivierlandschap ontstond tientallen miljoenen jaren geleden. In het begin van onze jaartelling schreef de Romeinse historicus Tacitus over de Mosella. Augusta Treverorum (Trier) was een belangrijke Romeinse stad. Tussen Trier en Cochem voert de Moezel met enorme meanders door het Rijnlands Leisteenmassief. De mineraalrijke leisteen op de steile hellingen vormt een goede ondergrond voor de wijnbouw, ook omdat zonnewarmte lang wordt vastgehouden.

De praktische kant

In het hoogseizoen kan het lastig zijn om op de bonnefooi een mooi plekje te vinden op een van de talloze campings of camperplaatsen. Reserveren is dan aanbevolen. In voor- en naseizoen is reserveren niet noodzakelijk. Het is echter wel handig om een fietsreis een beetje voor te bereiden. Wij gebruiken hiervoor onder meer het erg handige boekje *Mosel-Radweg* van uitgeverij Bikeline. Het heeft een ringband en de bladzijden zijn gelamineerd. Hiermee kun je heel gemakkelijk je route bepalen, echt een aanrader. Op beide oevers van de Moezel zijn bewegwijzerde fietspaden, soms zijn het stroken langs een weg met autoverkeer. De bewegwijzering is goed verzorgd. Kenners vinden, en wij ook, dat de rechteroever (rechts vanuit de bron gerekend) de mooiste fietsroute is. Maar de afwisseling is leuk. De fietspaden zijn bijna alle verhard. Je hebt meestal geen last van autoverkeer. Mocht het je ergens toch te druk zijn, kijk dan uit naar de eerstvolgende brug of veerpont zodat je op de andere oever verder kunt fietsen.

Kies een paar standplaatsen

Althans, dat vinden wij zelf een goed plan. Als je met de camper bent en je wilt langs een rivier fietsen moet je in elk geval een plannetje maken. Vanuit de plek waar je camper staat kun je

Porta Nigra in Trier.

Reconstructie van de Romeinse villa in Mehring.

ROMEINEN

Op de eerste dag fietsen we door de leuke stad Trier, gesticht in 16 vóór Christus. De imposante en goed bewaard gebleven Romeinse stadspoort Porta Nigra is wereldberoemd en een symbool van de Moezelstreek; een bezoek loont de moeite. Ook de thermen, de herbouwde basilica van Constantijn en de Römerbrücke staan op de Werelderfgoedlijst van UNESCO. De regio telt veel Romeinse overblijfselen, vooral uit de 3e en de 4e eeuw: villa's, kelders, castellums en andere nederzettingen. Langs de Römische Weinstraße, dat is ongeveer het deel van de Moselradweg tussen Schweich en Detzem, fiets je (vlak) langs Romeinse kelders in Kenn, de Villa Urbana in Longuich, de Villa Rustica in Mehring en mijlpalen in Pölich en Detzem (de 'tiende' mijl).

Pro-User Electronics biedt een compleet assortiment voor onderweg!

PRO USER® ELECTRONICS

- ✓ Omvormers van 300 tot 3000 Watt - Om gebruik te kunnen maken van 230 V apparaten net zoals je thuis gewend bent
- ✓ Opvouwbaar zonnepaneel - 100 Watt vermogen om onderweg te beschikken over elektriciteit
- ✓ Elektrische compressor - Met ingebouwde Lithium accu, dus draadloos te gebruiken

PSI1500TX
zuivere sinus omvormer

EN TECHNOLOGY®
DURO

Voor meer tijd op vakantie!

- ✓ Krachtig, compact en betrouwbaar
- ✓ Beschikbaar in 100 & 125 Ampère
- ✓ Perfect te gebruiken als boordaccu
- ✓ Uitgerust met Bluetooth verbinding

LITHIUM ACCU'S

de ene dag 'linksaf' en de volgende dag 'rechtsaf'. Wij fietsen zo'n 30 kilometer en gaan dan over de andere oever terug naar de camper. Vanuit twee standplaatsen hebben we zo in totaal 268 kilometer langs de rivier gefietst (en ons geen moment verveeld). Gemiddeld reden we dus 67 kilometer per dag. Hoeveel je per dag wilt fietsen is een persoonlijke keus natuurlijk; met een e-bike kun je ongeveer de helft meer rijden dan met een fiets.

Puur fietsgenot

Het fietsen zelf is een en al genoeg. Je rijdt veel door de wijngaarden. Af en toe fiets je ietsje hoger, dan heb je prachtig uitzicht op de hellingen en de rivierbochten voor je. Met regelmaat doe je een plaatsje aan, horeca is onderweg volop beschikbaar. Je komt veel campers tegen, op campings en camperplaatsen. Bij mooi weer zie je veel medefietsers. Duitsers rijden bijna allemaal op e-bikes, hebben helmen op en dragen meestal opvallende hesjes. De gemoedelijkheid overheerst op de Moselradweg.

Hoogtepunten op onze route

Wij fietsen tussen Trier en Cochem, aan beide zijden van de rivier. Het grootste hoogtepunt is het prettige fietsen door een mooi landschap. Over de groene rechteroever fietsen we de eerste dag van Thörnich naar het stadse Trier dat nogal wat bezienswaardigheden telt (zie ook kader 'Romeinen').

ETEN EN DRINKEN

Net als de meeste hotels en pensions die je onderweg tegenkomt, zijn veel restaurants langs de Moezel nogal 'altmodisch': de jaren 60 – de hoogtijdagen van het Moezeltoerisme – galmen hier nog stevig na. Smaken verschillen natuurlijk, maar ons viel op dat de suikers en vetten zo'n beetje van de menukaarten druipen. Wie gezond wil eten moet wel even zijn best doen. Gelukkig heeft ook hier de Flammkuchen inmiddels breed ingang gevonden, een aardig alternatief voor de fietser wiens hart niet opspringt van grote porties varkensvlees. Moezelwijn stond zo'n dertig jaar geleden nog vooral bekend als zoete slobber; tegenwoordig is het aandeel droge kwaliteitswijn al meer dan eenderde van de witte wijnen. De wijnbouw hier gaat terug tot de Romeinen. De steile hellingen vangen veel zon en de leesteenondergrond houdt die warmte vast. Druïfluis en oorlogsgeweld zaten de wijnbouw hier lang dwars. Na 1950 begon men opnieuw, efficiënt en gericht op massa. Daar kreeg de Moezelwijn geen beste naam door. In de jaren 90 leidde dat besef tot een omschakeling naar hogere kwaliteit. Sindsdien horen de droge en de halfzoete (feinherb) rieslings uit het Moezeldal tot de beste van de wereld.

Terugrijdend over de linkeroever zien we bij Pfalzel wat industrie en havenactiviteit. Dag twee rijden we van Thörnich stroomafwaarts, door de wijngaarden op de rechteroever. Langs Piesport naar het veelbezochte Bernkastel-Kues. Het oude deel, Bernkastel op de rechteroever, is prachtig. De sfeer van het 'Valkenburgtoerisme' moet je echter liggen. We steken over naar Kues en fietsen terug over de rustige linkeroever.

Wijngaarden bij Piesport.

BUSBIKER

MEER
WETEN?

WWW.BUSBIKER.COM

INFO@BUSBIKER.COM - TEL. +31 850205170

De fietsendrager

Voor uw buscamper

DRAAIBAAR & OPKLAPBAAR

Zeer ingenieus draaisysteem voor eenvoudige toegang tot de laadruimte van de buscamper. Opklapbaar in slechts enkele seconden.

DEMONTABEL & ZEER COMPACT

Verwijderen van het fietsenrekgedeelte met een zeer eenvoudig schroefstelsel. Laat je verrassen door de stabiliteit van de Busbiker. Een van de compactste fietsendragers in zijn soort

TOT 3 FIETSEN - 80 KG

De Busbiker kan met gemak het gewicht van 2 of optioneel 3 fietsen of e-bikes tot 80kg dragen.

X290-LIGHT

De **lichtste** fietsendrager voor uw buscamper met slechts 49,8KG

XM290

De meest uitgebreide fietsendrager voor uw buscamper **incl. trekhaak**

Bärencamp in Bullay.

Merl, tussen Bullay en Zell.

CAMPERPLAATSEN, CAMPINGS

Op deze fietsreis was onze eerste verblijfplaats een eenvoudig campinkje bij Ferienweingut Schmitt, net buiten Thörnich (we betaalden € 20 per nacht). In dat dorp is geen noemenswaardige horeca maar die is er wel in het dorpje Detzem, vijf minuten fietsen of een kwartiertje lopen door de wijngaarden langs de Moezel. Detzem telt twee restaurants en het mooi gelegen Café am Moselufer (eten: alleen Pommes en Wurst); lekkere Flammkuchen kun je eten bij Strausswirtschaft Jörg Thul, een huiskamerachtig wijnproeflokaal.

Onze tweede standplaats was het populaire (je kunt ook zeggen: volkse) Bärencamp in Bullay (€ 27 per nacht, met ACSI-korting), een goed verzorgde camping op vier veldjes aan de rivier.

In andere jaren verbleven we met plezier op de camping van Pünderich, de enorme camperplaats op de brede grasoever van Enkirch en de Stellplätze van Löslich en Kinheim. Enfin, de mogelijkheden zijn groot.

Op dag drie verplaatsen we de camper naar Bullay om van daaruit weer twee dagen te fietsen. Stroomafwaarts rijden we op de rechteroever door het gezellige Zell, zien een mooie camping bij Pünderich en een enorme camperplaats bij Enkirch en komen dan in wijnstadje Traben-Trarbach. Traben, op de rechteroever is het oudste deel en ligt schilderachtig aan de voet van een steile rotswand. Terugrijdend over de linkeroever zijn we, tegenover Pünderich en Briedel, in een puur-natuur-landschap: alleen druiven, bomen, weiden en de rivier. Zulke stukken komen we meer tegen, heerlijk! Onze laatste fietsdag voert stroomafwaarts over de rechteroever. Neef, net voorbij de grote sluis (1 van de 14 tussen Metz en Koblenz), is een aardig dorpje. Daarna rijden we de mooie bocht van Bremm (Bremmer Schleife) in, met aan de overkant de steilste wijngaarden op de Calmont en aan deze kant een kloosterruïne. Het pareltje Beilstein kan erg druk zijn; als je door de smalle straatjes naar boven loopt valt een groot deel van de toeristen af. Bij de Burgschenke kun je in de tuin wat eten en drinken. Cochem is een mooi middeleeuws stadje, wat ruimer dan de meeste plaatsen aan de rivier. Op toeristische hoogtijdagen verandert het centrum al gauw in een kermis. Retour over de linkeroever is het lekker fietsen, deels langs een weg. We hebben geluk: in de sluis van Sankt Aldegund wordt net een schip geschut. Die grote binnenschepen passen nét in de lange sluis, leuk om te zien. ●

INTERNET IN DE CAMPER

Met de Netgear Nighthawk M1 router kun je een draadloos wifi-netwerk opzetten.

Dit is voor de meeste onder ons een must. Niet alleen omdat het nodig is om je beroep uit te oefenen, maar ook omdat het fijn is om af en toe Nederlandse televisie te kijken of te Netflixen.

Tv kijken kan uiteraard via de schotel maar een boom gooit maar zo roet in het eten wat betreft de satellietverbinding. Daarnaast hangt er een flink prijskaartje aan de automatische installatie op je camperdak.

Tekst en foto's CamperCaKe

Internet onderweg, op de camping of camperplek

Whatsappen met het thuisfront, Facetimen met de kleinkinderen, hoe staat het met het banksaldo, welke bezienswaardigheden zijn er in de buurt of waar eet je lekker? Maar ook 's morgens de krant downloaden, internet is niet meer weg te denken in ons leven. Veel campings en camperplaatsen bieden internet aan en dikwijls gratis. De ervaring leert dat de wifi verbinding vaak slecht of onvoldoende is. En dan hebben we het nog maar niet over de snelheid, een onstabiel signaal of; precies waar jij staat is geen bereik. Natuurlijk geldt dit niet voor alle campings, want soms tref je een razendsnelle verbinding. Maar dat is eerder uitzondering dan regel! Wil je een betere ontvangst op jouw plaats neem dan een wifi versterker mee.

Wifi versterker camping

Een wifi versterker, zoals de veel gekozen Alfa Wifi-Camp Pro2v2 maakt verbinding met het netwerk op de camping en zet vervolgens een eigen netwerk op waar je met verschillende apparaten op kunt inloggen. Maar let op: een wifi versterker versterkt alleen het wifi signaal zodat je vervolgens een betere ontvangst hebt. Is het internet op de camping traag, bijvoorbeeld omdat er veel mensen tegelijk aan het surfen zijn, dan maakt een wifi versterker het internet niet sneller. Een nadeel van internet op campings (of camperplek) is, dat het een openbaar netwerk betreft. En daarmee is het minder veilig dan wanneer je surft via jouw eigen netwerk. Je moet je bijvoorbeeld afvragen of je je bankzaken via zo'n openbaar wifinetwerk wilt regelen. Om dit te omzeilen zou je een VPN (Virtual Private Network) verbinding kunnen gebruiken. Of, en daar komen we verderop op terug: je eigen wifinetwerk.

Internet via eigen wifinetwerk

Als je met de camper graag vrij staat dan is er geen openbaar wifinetwerk om verbinding mee te maken, behalve bijvoorbeeld tijdens een koffiestop bij de McDonalds. Om op vrije plekken

te kunnen internetten maak je je eigen wifi. Bijvoorbeeld door je telefoon als hotspot te gebruiken. Je creëert dan een eigen wifinetwerk waar je vervolgens met je laptop of tablet verbinding mee kunt maken. Met een 'unlimited data abonnement' kun je in Nederland ongelimiteerd data gebruiken, maar in het buitenland zijn daar grenzen aan. Dit komt omdat er regels en beperkingen gelden voor de hoeveelheid data die je mag verbruiken tegen het thuis tarief. De Nederlandse providers hebben hiervoor een Fair Use Policy (FUP) opgenomen in hun voorwaarden. In de praktijk betekent het dat je - afhankelijk van je telefoonabonnement - hooguit 30GB beschikbaar hebt. Voor veel mensen ruim voldoende, voor tv-kijkers en andere grootverbruikers is dat te weinig. Er is nog een nadeel aan het gebruik van je telefoon als hotspot: hij wordt erg heet, je batterij is snel leeg waardoor ook de levensduur van die batterij vermindert. Bovendien: als je gebeld wordt ligt je wifiverbinding eruit.

Goedkoopste oplossing: lokale prepaid simkaart

Gebruik je veel internet tijdens je reis of verblijf je langer in het buitenland dan is het verstandig een mobiele router te kopen: een zogenaamde mifi. Deze routers maken verbinding via het 3G-, 4G- of zelfs 5G-netwerk van je mobiele provider. Je kunt er met meerdere apparaten gebruik van maken en zo zet je op iedere locatie een draadloos wifi-netwerk op. Wij gebruiken hiervoor de Netgear Nighthawk M1 router die ook tijdens het rijden perfect werkt. Deze Nighthawk koop je bij CoolBlue vanaf € 299. Om zo'n mifi te gebruiken kun je een apart data-abonnement afsluiten bij je telefoonprovider, maar de goedkoopste manier is om een prepaid data-simkaart te kopen in het land waar je verblijft. De kosten variëren per land. Om een dergelijke kaart aan te schaffen moet je jezelf meestal legitimeren. Dus: neem je paspoort mee als je een simkaart aanschaft. Een onbeperkt abonnement kost in het buitenland ongeveer rond de € 40 per maand. Deze manier van werken kan ook anders door het datasimkaartje in een andere (oude) telefoon te gebruiken. Zo spaar je de aanschaf van een mobiele router uit.

Alfa Wifi-Camp Pro2v2 router, maakt verbinding met het netwerk van de camping.

Alfa Wifi-Camp Pro2v2 antenne.

Internet via de satelliet

Ook het internetten via een satellietverbinding is mogelijk. Sinds kort kan dat via Starlink van SpaceX: het ruimtevaartbedrijf van Elon Musk. Starlink is een netwerk van satellieten die op 550 km hoogte in een baan rond de aarde zweven. Op dit moment zijn er bijna 2000 van deze satellieten in omloop. Je hebt drie onderdelen nodig om met Starlink te kunnen internetten. Het begint bij de schotel van Starlink, de bijbehorende wifirouter plus abonnement. Vervolgens heb je nog vrij zicht naar boven nodig. Bediening loopt via een app en de schotelantenne stelt automatisch af op de satelliet. Op dit moment betaal je voor onbeperkte data via Starlink € 99 per maand. De satellietontvanger kost eenmalig € 639. Daarbij komen ook nog leveringskosten van € 60. Bij elkaar dus eenmalig € 798 voor de apparatuur en daarna betaal je € 99 abonnementskosten per maand. Hiervoor krijg je downloadsnelheden tussen de 50 -250 Mbps en een uploadsnelheid van 10 - 20 Mbps. Binnenkort is er via Starlink ook een stabiele internetverbinding beschikbaar vanuit een rijdende camper. De bijbehorende antenne die vast op de camper gemonteerd wordt zal ongeveer € 3.000 kosten en een abonnement € 105,00. Het is nog even afwachten wanneer deze in Europa beschikbaar komt. De snelheid van Starlink is afhankelijk van je locatie en het is beslist geen goedkope oplossing.

Conclusie

Reis je met je camper door Europa en wil je daarbij onbeperkt kunnen internetten in de camper? Koop een datasimkaart in het land van bestemming met 'unlimited data' en plaats deze in een mifi router. Zo weet je zeker dat je internet hebt, dat je goed kunt surfen op meerdere apparaten en dat je ook nog eens een veilige verbinding hebt. Wij zijn bijzonder ingenomen met onze mifi router van Netgear. ●

De satelietschotel van Starlink.

PRACHTIGE LANDSCHAPPEN EN INTERESSANTE STEDEN

ALBANIË - AUTHENTIEK REISLAND

In september en oktober maken we – vier vrienden, twee campers – een reis van dik vijf weken door de Balkan. Van Wenen karren we door Hongarije en Servië. We genieten in Bulgarije van de stad Sofia, het Rilaklooster en het berglandschap. Griekenland bezorgt ons naast mooie plekken vooral loom en relaxt verblijf aan zee. Dan trekken we vanuit het verrassend leuke Ioannina naar de grens met Albanië.

Tekst Harry Schuring **Foto's** Melissa Koot, Harry Schuring, Shutterstock

Het bergachtige landschap in Noord-Griekenland is groen, de hellingen zijn bezaaid met bomen. In Albanië is het landschap meteen anders. We rijden in een breed dal, links en rechts zien we imposante rotswanden, onbegroeid. Het ruige gebergte maakt indruk; wat een mooie entree!

Gjirokastër

Een vlot Engels sprekend meisje en de zoon van de eigenaar verwelkomen ons op Ora RV camping, een vrij nieuwe, goed aangelegde camperplaats langs de SH4, de doorgaande weg. Er zijn enkele douches en wc's en je bent de hele dag welkom in de bar. Je loopt in een kwartiertje naar het centrum van Gjirokastër, naar de oude stad nog twintig minuten extra. Over sfeervolle keitjesstraten bereik je de hooggelegen oude stad, een van de vijf UNESCO werelderfgoederen van Albanië. De straten in het oude centrum zijn omzoomd met historische pandjes, vrijwel alle gericht op de toeristen. Wij lopen er 's avonds doorheen en de volgende ochtend weer. Het is er niet al te druk, we kunnen sfeervol struinen. Een cafébaas wijst ons op het geboortehuis van Enver Hoxha, of zoals hij zegt: 'the dictator'. Het hoogteverschil zorgt voor mooie doorkijkjes

op prachtige oude huizen. Voor de middeleeuwse burcht, met enkele musea, moet je nog wat trappen extra overwinnen.

Langs de 'Albanese riviera'

Over een mooie nieuwe weg rijden we van Gjirokastër door de kale bergen richting Sarandë. Die badplaats laten we links liggen om ons te verwonderen over de fantastische kustroute richting Vlorë. Het is werkelijk een genot om over die SH8 te rijden; de snelheid blijft laag want de weg is rijk aan bochten. Bij een barretje in Nivice stoppen we voor koffie. De oude eigenaar lijkt blij met onze komst en maakt Turkse koffie en thee. Als we wat willen eten stelt ze een omelet voor, die wordt even later met veel kruiden en een groentegarnering op tafel gezet. Verder rijdend zien we de grote ontwikkeling die deze kust – tot zo'n tien jaar geleden een waar backpackersparadijs – doormaakt: resorts met vakantiehuisjes komen als paddenstoelen uit de grond. We overnachten in Himare, waar enkele campings aan zee liggen. Het is hier nog rustig maar het eerste glimmende luxehotel is al geopend. De volgende dag is een hoogtepunt in onze Albanië-reis. Met talloze bochten rijden we steil omhoog naar de Llogarapas (1027 meter). Na elke bocht weer een ander

ALBANIË KOMT VAN VER

In Nederland wordt Albanië algemeen beschouwd als het minst bekende land van Europa. De werkelijkheid is anders, niet in de laatste plaats omdat steeds meer Nederlanders Albanië bezoeken. Moldavië is veel onbekender en is het armste land van Europa. Albanië werkt zich economisch langzaam omhoog. Veel mensen werken in de landbouw maar die levert relatief weinig op. De helft van het bruto nationaal product komt van de dienstensector, waarbinnen het toerisme veel potentie heeft. De prachtige zuidelijke kust wordt gereedgemaakt voor strandtoerisme. Remmend voor de economische groei zijn corruptie en een verouderde infrastructuur. Aan dat laatste wordt zichtbaar gewerkt.

Het brede dal van de Dhrin in het zuiden van Albanië.

Moskee in de oude bovenstad van Gjirokastër.

Keitjesstraten en sfeervolle huizenbouw in de oude stad van Gjirokastër.

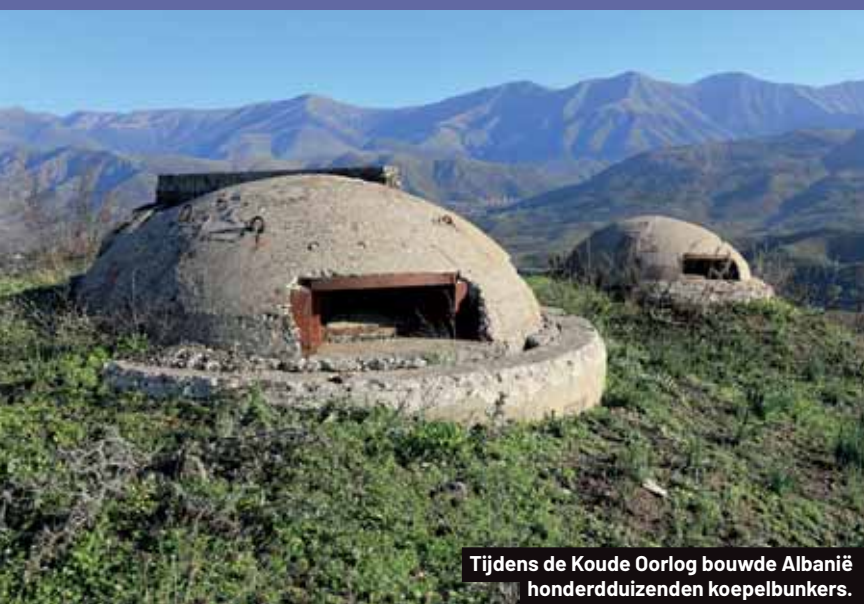

De wijk Gorica in Berat.

GESCHIEDENIS IN HET KORT

Bijna vijf eeuwen maakte Albanië deel uit van het islamitische Ottomaanse Rijk (waarvan het huidige Turkije is 'overgebleven'). Vanaf 1949 werd Albanië geregeerd door de communistische partij onder leiding van Enver Hoxha (spreek uit: hodzja). Aanvankelijk waren er nauwe banden met de Sovjet-Unie maar na de dood van Stalin werden die afgezwakt. Hoxha vereenzelvigde zich steeds meer met Mao en volgde diens communistische systeem. Na Mao's dood ging ook China in de ban en groeide Albanië's economie op eigen kracht. In 1991 kwam er in Albanië een eind aan het communistische regime. Een parlementaire democratie (republiek) werd ingericht. De overgang van planeconomie naar vrijemarkteconomie verliep moeizaam. De armoede die al onder Hoxha's dictatoriale bewind heerste verergerde; veel Albanezen leden honger. Talloze inwoners emigreerden, nu wonen meer Albanezen buiten het land dan er binnen. Sinds 2014 is Albanië kandidaat-lid van de Europese Unie.

Tijdens de Koude Oorlog bouwde Albanië honderdduizenden koepelbunkers.

Berat is rijk bedeed met kerken en moskeeën.

zicht op de steeds dieper liggende kustlijn, een fantastische route. De laatste honderd hoogtemeters rijden we in de wolken; bovenop is het frisjes in het grote café dat vol zit met motorrijders en moedige fietsers. Als we afdalen richting Vlorë zien we dat een tunnel onder de pasroute wordt aangelegd; 5,9 km lang, opening gepland voor zomer 2024. De 'Albanese riviera' wordt (verder) ontsloten.

Meer werelderfgoed: Berat

Ongeveer zeventig kilometer ten zuiden van de hoofdstad Tiranë ligt de historische stad Berat, aan de rivier Osum. Drie oude stadsdelen worden beschermd vanwege de oude, witte Ottomaanse huizen die worden gekenmerkt door een rij ramen in de voorgevel. Wandelend langs de rivier zien we de 'duizend vensters'. En ook vanaf de citadel ('castle') – een pittige klim maar zeer de moeite waard – hebben we zicht op een van die karakteristieke wijken. Bovenop zien we ook goed de prachtige ligging van Berat in een breed rivierdal en tussen ruige heuvelruggen. Richting het oosten zie je het imposante Tomorrmassief, het hoogste punt daar is 2417 meter. Berat is rijk bedeed met kerken en moskeeën. Voor restaurants en winkels komen we in de nieuwere stadsdelen uit. De River Side Camping ligt op loopafstand van het centrum. Er is een dozijn plekken met schaduw en er komen ook backpackers, fietsgroepen en (berg-)wandelaars. De camping is eigenlijk vol, maar de eigenaar maakt voor ons nog twee leuke plekken vrij. Het naburige restaurant is prima.

Via Elbasan naar Ohrid

Een uitstapje naar Noord-Macedonië. Lange tijd rijden we langs het bedrijvige Elbasan, de derde stad van het land. Verder oostwaarts loopt de SH7 door mooie landschappen en via leuke marktplaatsjes. Na een pasweg omhoog kijken we op het mooie meer van Ohrid. Langs de kusten is er veel toerisme. Om ook de stad Ohrid te kunnen bekijken rijden we Noord-Macedonië even in. Vanaf Camperstop Divono, direct aan het meer en 's zomers erg druk, fietsen we in een kwartier naar het gezellige centrum van Ohrid. Op de terugweg naar Elbasan leggen we toch even aan bij de winkels met vlecht-(manden) en aardewerk.

In en rond Tiranë

Van Elbasan rijden we over een prima snelweg naar de hoofdstad Tiranë. Bij het naderen van de stad wordt het druk op de wegen. We rijden langs allerlei recente bouwwerken (over smaak valt niet te twisten); de vele onafgemaakte projecten roepen wel wat vragen op. Eerst zoeken we een plek om te

overnachten. Verscheidene apps wijzen ons op Camping Tirana, ruim 15 km ten westen van de stad. Dat blijkt een heerlijke plek op een helling met wijngaarden, iets boven een stuwmeer. De eigenaar is behulpzaam en aardig en kan veel vertellen over haar land en de soms netelige situaties waarin mensen zich bevinden. Haar neef werkt bij de politie, maar heeft ook tijd om gasten naar de stad te brengen en weer op te halen (een aanrader, we betalen € 25 voor ons vieren, retour). De avond ervoor afspreken is wel nodig.

De volgende dag rijdt de chauffeur/politieman ons vaardig en geroutineerd de heksenketel binnen. We struinen over en rond het enorme Skanderbegplein dat het hart van de stad vormt. Overal is horeca. De blinkende, hoge nieuwbouw contrasteert fel met de oudere, meer ingetogen gebouwen. Op een aantal boomrijke boulevards met winkels en cafés is het best prettig lopen. Van de 'bekende' bezienswaardigheden kiezen we Bunkart, een tentoonstelling in ondergrondse gangen, bereikbaar via typische Hoxha-bunkers. Het is een wat claustrofobische ervaring, omdat het er benauwd en druk is. Een hoogtepuntje vinden we het alternatieve café Komiteti. Ook na uren slenteren zijn we nog niet in de stad uitgekeken. Na een dag Tiranë is het fijn om op de camping terug te komen. Het is er landelijk rustig en we hebben een mooi uitzicht. 's Morgens en 's avonds nemen we een duik in het meer. Eten doen we bij een café in de buurt, op twintig minuten lopen. Een andere dag lopen we ook twintig minuten naar een restaurant aan de andere kant van het stuwmeer. Camping Tirana vinden we een plek om nog eens terug te komen.

EEN OP DE DRIE AUTO'S IS EEN MERCEDES

Mede door de grillen van dictator Hoxha waren auto's heel lang voorbehouden aan hoge ambtenaren en regeringsfunctionarissen. Pas in 1990 werd privébezit van een auto toegestaan. Sterker nog dan in meer ontwikkelde landen geldt de auto hier als statussymbool. Mercedes is by far favoriet, al wordt er stilaan wel gekeken naar auto's die wat minder verbruiken. Het Albanese wagenpark telt veel oudere Mercedesen op diesel, vooral afkomstig uit Duitsland waar dieselauto's meer en meer worden geweerd. Bijna dertig procent van de 740.000 auto's die Albanië telt (zomer 2022), is een Mercedes-Benz. De populariteit van de auto met de ster is deels te verklaren uit de degelijkheid van het merk; veel (kleinere) Albanese wegen zijn van matige kwaliteit.

Het mooiste berggebied gemist

Wij wilden ook naar de bergen rond het dorpje Teth in het noorden; de weg erheen leek echter minder geschikt voor onze camper. Als alternatief zochten we het hooggelegen Valbonëdal uit, bereikbaar via een lange route door het binnenland. Helaas past die tocht niet meer in ons schema, we hebben elders al veel tijd 'opgebruikt'. De Albanese Alpen, zoals het gebied wel wordt genoemd, blijven dus op het verlanglijstje staan. In Montenegro hebben we dat gemis een beetje goedgeemaakt. Na een bezoek aan de mooie en drukbezochte baai van Kotor (prachtig Venetiaans stadje) rijden we naar het rustige Durmitorgebergte en de betoverende Tarakloof. ●

CAMPERPLAATSEN, CAMPINGS

Met apps als Park4night en Campercontact kun je hier goed uit de voeten. Wij hadden veel profijt van de gids *Mit dem Wohnmobil nach Albanien* uit de Duitstalige WoMo-Reihe (2022, € 23). Bijna alle campings en camperplaatsen worden erin besproken net als vele wegtrajecten en bezienswaardige plaatsen. Traditionele campings kom je in Albanië niet tegen (voor 1991 reden hier nauwelijks auto's). Veel van de plekken die we bezochten worden geleid door jonge, ondernemende types die behoorlijk Engels spreken. We betaalden 15-20 euro per nacht voor een camper en twee personen. De kwaliteit is wisselend; eigenaren of beheerders doen veelal hun best om het je naar de zin te maken.

mooie kampeerplek bij de brug over de diepe Tarakloof in Montenegro.

Het verkopen van je **CAMPER OF CARAVAN** is nog nooit zo makkelijk geweest

Je adverteert al v.a. € 10
per maand en met een advertentie
op onze website bereik je duizenden
potentiële kopers!

€10
p.m.

**Campers
Caravans.nl**

€10
p.m.

CAMPERS.NL

€10
p.m.

**CARAVANS
TE KOOP.NL**

10 10 10 Vol kampeernieuws en -trends
10 10 10 Actueel aanbod in nieuw en gebruikt
10 10 10 Informatieve camper en caravan testen

10 10 10 Kampeergebieden ter inspiratie
10 10 10 Voor aan- en verkoop
10 10 10 Huur of verhuur je camper of caravan

AMS Arimpex
Media
Services

Arimpex Media Services is de uitgever van CampersCaravans.nl, Campers.nl en Caravanstekoop.nl

WESTFALIA CAMPERCENTRUM:

ÉÉN EN AL CAMPERBELEVING

Het is november 2021 als het Westfalia Campercentrum in Barneveld haar deuren opent. **Hier kan de Westfalia-fan zijn of haar hart ophalen en heerlijk rondstruinen in de knusse showroom.**

Dit gespecialiseerde bedrijf ligt goed toegankelijk in het midden van Nederland. Een vijfkoppig team staat de klanten met raad en daad terzijde.

Tekst CamperCaKe

Ontstaan

Ford laat het campertype Nugget bouwen door Westfalia. Omdat hiervoor geen officiële dealer is in Nederland, besloot het Volkswagen Campercentrum van Rob Marchal en diens zoon David een tweede vestiging te openen. Zo ontstond het Westfalia Campercentrum. In tegenstelling tot een Ford-autodealer is hier de specifieke camperkennis en -ervaring in huis over onder meer installaties voor stroom, water en gas.

Westfalia

Bij Westfalia, onderdeel van het Rapido-concern, rollen in diverse Europese vestigingen verschillende merken van de band. Zo wordt de Nugget, met als basis een Ford Transit Custom, in Rheda-Wiedenbrück omgetoverd tot een compacte

camper. De modellen Jules Verne en Kepler komen vanuit de Westfalia-vestiging in het Franse Benet.

Ervaring in huis

Volgens Dennis Sniijders, salesmanager bij het Westfalia Campercentrum, koesteren campersaars hun bezit. Zij zien het als een tweede huis dat ze graag toevertrouwen aan vakkundige mensen. Een team van vijf personen werkt hard om het de klanten naar de zin te maken. Hieraan levert de werkplaats met ervaren technici een grote bijdrage. De klant kan meelopen met een monteur voor extra uitleg. Voor reparatie aan Westfalia-campers van zo'n twintig jaar oud draaien ze hun hand niet om en het herstellen van hefdakdoeken is hier gesneden koek. Alles bij dit bedrijf draait om camperbeleving. Zo vindt er regelmatig een technische avond voor klanten plaats. Zij krijgen dan uitleg over hoe kleine storingen zelf te verhelpen, terwijl ze onderling ervaringen uitwisselen.

Naast de Ford Nugget zijn ook de negen andere merken van Westfalia leverbaar. Zo is er voor iedere camperwens een Westfalia-camper. Daarnaast heeft het bedrijf een leuke shop. ●

Westfalia Campercentrum

Harselaarseweg 36, 3771 MA Barneveld, Tel: 0342-489 710
www.westfaliacampercentrum.com

ZO REIZEN LISETTE EN JOHN PENNING'S

Lisette (51) en John (58) zijn afkomstig uit het Brabantse land (Schijndel), waar ze samen met hond Teddie wonen. John is werkzaam bij een woninginrichtingsbedrijf en Lisette bij een bank. Hun dochter Iris (26) is uitwonend, maar stapt nog graag in de camper om een weekendje mee op stap te gaan. Ze houden van een actief programma, zoals een weekendje wadlopen of lekker over het strand banjeren.

Tekst en foto's CamperCaKe

Welke camper hebben jullie en waarom die?

We hebben in 2019 een VW Transporter gekocht, die door een bedrijf uit Heino is omgebouwd tot camper. Onze keuze viel hierop vanwege het reisgemak en omdat we deze wagen ook rondom ons huis kunnen gebruiken.

Hoeveel weken zijn jullie gemiddeld in een jaar op pad?

Onze vakantieperiode is 's zomers, dan zijn we drie à vier weken op pad. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk weekenden van onze camper te genieten. 's Winters blijft de camper bij huis onder de carport.

Gaat er op reis een huisdier mee?

Zonder onze labradoodle Teddie gaat het feest niet door, zij is graag van de partij.

Navigatie of wegenkaarten?

We vinden het leuk om wegenkaarten op tafel te leggen en een mooie route uit te stippelen. Zo verheugen we ons vooraf al op de rit. Om de plaats van bestemming te bereiken gebruiken we dan het laatste stukje onze navigatie.

Reizen jullie alleen of ook met anderen?

We reizen dikwijls met z'n tweetjes, maar een weekendje op stap met vrienden vinden we ook heel gezellig. Soms treffen we in de zomervakantie vrienden onderweg en brengen dan een paar dagen samen door.

Luisteren jullie naar muziek onderweg?

We luisteren altijd naar de lokale radio, zowel in Nederland als in het buitenland. Handig voor de verkeersinfo, tv kijken we nooit in de camper.

Welke boodschappen gaan mee op reis?

Alleen het noodzakelijke voor de eerste dag, daarna bezoeken we graag lokale winkels. Zo ontdek je lekkere drankjes of gerechten die dan wel weer mee terug naar huis gaan. Dat geeft je soms mooie herinneringen aan een fijne vakantie.

Vrij staan, camperplaats of camping?

Wij staan eigenlijk het liefst op een camping, lekker comfortabel. Af en toe pakken we een camperplek. Zomaar ergens overnachten doen we alleen als het echt niet anders kan, dat heeft zeker niet onze voorkeur.

Uit eten of zelf koken?

Eigenlijk gaat er niets boven een heerlijk stukje vlees of vis van de barbecue, gezellig naast de camper. Maar in een sfeervol restaurantje schuiven we ook graag aan hoor, om ons te laten verrassen.

Fietsen, wandelen of openbaar vervoer ter plaatse?

Eigenlijk alles. Zo wandelen we graag in de bergen en om de omgeving te verkennen is de fiets onmisbaar. Voor Teddie hebben we een handige kar achter de fiets waarin ze ons maar wat graag vergezelt. Trouwens, die kar is ook echt handig voor de boodschappen. Willen we wat verder weg, dan is het openbaar vervoer een goede optie en laten we de camper lekker op z'n plek staan.

WIE VOLGT?

TopCamper komt graag in contact met campers die in deze rubriek willen vertellen hoe zij gebruikmaken van hun camper. Wil je meedoen?

Stuur een mailtje naar redactie@topcamper.nl met als onderwerp: camperstijl. Wij nemen vervolgens contact op.

Actief of luieren?

Voornamelijk actief, we zijn blijkbaar niet in de wieg gelegd om te luieren al nemen we ons dat dikwijls voor. En Teddie vaart daar wel bij.

Contact met anderen (campers, locals) of liever niet?

De charme van het reizen is juist om contact te maken met andere campinggasten. Leuk om te horen welke bestemmingen ze al hebben aangedaan, wij staan altijd open voor tips over mooie vakantieplekken. Daarnaast kunnen de locals je wegwijs maken in de directe omgeving, want zij weten de leukste plekjes.

Regelmatig verplaatsen of juist niet?

We verplaatsen regelmatig, want na een aantal dagen wint onze nieuwsgierigheid het om nieuwe plaatsen te ontdekken. Bevalt het ergens heel goed, dan blijven we wel eens een weekje, maar nooit langer. We zijn inmiddels echt verknocht aan onze camper en de vrijheid om zoveel als mogelijk op pad te gaan. We hebben een paar jaar geleden echt de juiste beslissing genomen door onze caravan in te ruilen voor een camper. We zijn gelukkige mensen! ●

SUMMER

OVERKAPPINGEN

U wilt toch de mooiste plek voor uw camper?

www.summeroverkappingen.nl

Magnifiek uitzicht over de vallei van de Semois

BELGIË

ROCHEHAUT/BOUILLON, CAMPERPLAATS LE PALIS

Wie de rivier de Maas volgt, komt bijna automatisch langs het plaatsje Rochehaut in de Belgische Ardennen. Rijdt u de route 'bovenlangs' via de D893, dan is camperplaats Le Palis niet te missen. Enige jaren geleden lag hier een verouderde camping, sinds begin 2017 is er een mooie camperplaats met geweldig uitzicht over het gebied waar in de diepte de rivier de Semois stroomt.

Tekst en foto's Marga Feenstra

Wie van rust houdt en helemaal gek is van wandelen, zal zich op deze camperplaats thuis voelen. Al kan de rust weleens worden verstoord worden door langsrijdende boeren op een trekker. Het sanitair bestaat uit twee toiletten. De enthousiaste eigenaren - Patrick Platteau en Nancy Wouters - wijzen graag de weg naar het lager gelegen dorp, Rochehaut zelf, waar alles te vinden is wat je nodig hebt. Winkeltjes, bakker, restaurants en een gezellig plein. In de zomer is dat plein het vertrekpunt van een toeristisch treintje en tochten te paard. Het is een en al natuur

Le Routi 25

B-6830 Rochehaut
t (0032) 495 04 24 97
gps 49.84179, 5.01137

LEUK

- De Vallei van de Semois
- Rochehaut
- Het mooie dierenpark

in de omgeving waar diverse wandelroutes staan aangegeven. Leuk is het nabijgelegen dierenpark. En zeker niet alleen voor kinderen.

De camperplaats telt 36 plaatsen, waarvan er tien zijn bedoeld voor campers tot 10 meter. Elke plek heeft een eigen groenstrook. Tarief: € 15 per nacht, 10A stroom, € 0,90/kWh. Gratis wifi, loosplaats voor grijs water en reinigen van het cassettoilet.

De camperplaats is het hele jaar geopend, honden zijn welkom. ●

een veilig gevoel

vanaf
€ 1499,-
is uw camper
ME A
BEVEILIGD

Campers

Onderweg met het veilige gevoel van thuis! ME A VEILIG alarmsystemen beschermen personen en bezittingen, overal en altijd, "gewoon een veilig gevoel" noemen wij dat!

Vanaf € 1499,- is een camper al voorzien van het ME A VERZEKERD beveiligingssysteem. Hiermee zijn dan niet alleen alle eigendommen beveiligd, maar ook het dierbaarste bezit, u zelf! Terwijl de SCM goedgekeurde TV peilzender van Finder is aangesloten bij de meldkamer, houdt u zelf controle via de Finder-online app. En dit voor slechts € 157,78 per jaar. De standaard voor TV-terugvindsystemen wordt inmiddels door de meeste grote verzekeraars geaccepteerd. Deze systemen worden door een netwerk aan gecertificeerde dealers aangeboden en gemonteerd. Uw camper verzekerd bij Aveco verzekeringen? Met een ME A beveiligingscertificaat geniet u volledige dekking voor uw voertuig. Meer info is te vinden op www.me-a-beveiliging.nl Informeer vandaag nog bij ons of uw camperdealer naar uw voordelen door te kiezen voor een ME A VERZEKERD alarmpakket en beveilig uw voertuig met het pakket welke het beste bij uw voertuig past.

ME A VERZEKERD

www.me-a-beveiliging.nl

 SCM GECERTIFICEERD TERUGVINDSYSTEEM

CAN-BUS en draadloos alarmsysteem voor campers

CAN-BUS

12/24V

Wireless

Easy add 3.0

102 dB

Track & trace

INBEGREPEN

WIPRO NL

draadloze handzender 868

draadloze magneetcontacten

finder TV peilzender

OPTIONEEL

draadloze gasmelder

draadloze kabellus

Met ME A staat uw veiligheid en comfort voorop!

Het Sittert

6077 Sint-Odiliëburg

t 0630 892150

i www.

camperplaatsroerdalen.nl

gps 51.13641, 5.99926

LEUK

- Producten van het land
- Roermond
- Uitstapje naar Duitsland

NEDERLAND SINT-ODILIËBURG, CAMPERPLAATS ROERDALEN

Zeg Limburg, zeg asperges. Terwijl op diverse andere plekken in Nederland ook asperges worden verbouwd, blijft Limburg toch aspergeland. Een aspergekweker in Sint-Odiliëburg richtte een veld van zijn bedrijf in als camperplaats. Aan drie kanten ligt een fijn wandelbos en natuurlijk kijk je uit over aspergevelden.

Midden-Limburg houdt in dat je binnen pakweg tien kilometer in Duitsland bent, in het centrum van Roermond, in het Nationaal Park de Meinweg, bij de Maasplassen en in het Designer Outlet Center in Roermond. Fijn voor shoppers, maar zeker ook voor wandelaars en fietsers. De ondergrond van het hele terrein is keihard, met gras begroeid. Leuk is de grasstrook aan de zijkant waar in het seizoen groene asperges de kop boven de grond steken. Die mag u plukken en opeten. Meer asperges zijn te koop in de winkel die aan het terrein grenst. In het seizoen dus asperges en aardbeien en een uitgebreid vleesassortiment.

De camperplaats telt 25 grote, verharde plekken in rijen met mooie grasvelden tussen de campers. De twee douchecabines hebben een wastafel en een toilet. Er is een loosplaats voor grijs water en voor het legen van het cassettetoilet. Tarief: € 15, inclusief 10A-stroom, wifi, twee personen en een hond. De camperplaats is het hele jaar geopend. ●

NEDERLAND NISTELRODE, CAMPERPLAATS DE LANDING

Nistelrode heeft een zweefvliegveld waar Aeroclub Nistelrode en Parasailingteam Nistelrode zijn gevestigd. Pal achter het vliegveld vindt u Camperplaats De Landing. De eigenaren Patrick en Ingrid van der Lee hebben een pluimveevermeerderingsbedrijf en openden juni 2021 hun camperplaats met uitzicht op de zweefvliegtuigen en paragliders.

Ingrid wilde, naast het runnen van hun bedrijf, ook iets anders. Op het moment dat een boerderij vlak bij de hunne te koop kwam, borrelden veel ideeën op, camperplaatsen realiseren was daar eentje van. Nu krijgen er 25 campers een grote plek op verharde ondergrond met gras. Er is geen sanitair. Hier is bewust voor gekozen omdat het op dit moment zo het beste bij hen past, naast het runnen van een druk bedrijf. Eenvoudig een plek kiezen, aanmelden in de infowagen waar voor iedere gast een dubbeldooier eitje ligt 'voor bij het ontbijtje'. Daar is veel informatie te vinden over wat er in de omgeving valt te doen. Trek in meer eitjes? Periodiek is hun kraam aan de kant van de weg geopend met verse eieren. Topervaring is natuurlijk als er in de zomer zweefvliegtuigen de lucht ingaan of landen. Indrukwekkend zijn op mooie dagen de sprongen van het parasailingteam.

Tarief: € 15, inclusief 10A-stroom, wifi, gebruik sanitation, innemen vers water, huisdieren (aangelijnd). Reserveren is niet mogelijk. De camperplaats is het hele jaar geopend. ●

Camperplaats De Landing

Dintherseweg 35a

5388 VE Nistelrode

t 0619 96 63 97

i www.de-landing.nl

gps 51.68592, 5.54068

LEUK

- De AlpacaFarm in Vorstenbosch
- Wandelen en fietsen in natuurgebied De Maashorst
- Geocaching in de omgeving

AVECO SCHADE SERVICE

Alle aangesloten camperbedrijven

GRONINGEN

Ron Hazenberg Campers

www.ronhazenberg.com

De Roo Campers

www.deroocampers.nl

FRIESLAND

Swart Campers

www.swartcampers.nl

Van Drogen Campers & Caravans

www.vandrogen.nl

Veneboer Campers & Caravans

www.veneboercaravans.nl

FLEVOLAND

Cannenburg Caravans en Campers

www.cannenburg.nl

DRENTHE

Achterkamp Campers

www.westfalia-campers.nl

Eurotrek Campers

www.eurotrek.nl

Jonkeren & Vos

www.jonkerenenvos.nl

Zinger Campers

www.zingercampers.nl

OVERIJSEL

Aart Camperinbouw

www.aartcamperinbouw.nl

Averesch Campers

www.avereschcampers.nl

Bruggink Caravans & Campers Almelo

www.brugginkcaravans.nl

Henk Pen Campers & Caravans

www.henkpen.nl

Roozeboom Campers

www.roozeboomcampers.nl

Scharphof Campers

www.scharphofcampers.nl

GELDERLAND

Autobedrijf Van Tuyl

www.van-tuyl.nl

Bruggink Caravans & Campers Borculo

www.brugginkcaravans.nl

Buscamper Nederland

www.buscamper.nl

De Jong Hattem

www.dejongcaravans.nl

Gelderse Camper Centrale

www.geldersecampercentrale.nl

Multicampers Wageningen

www.multicampers.nl

Stijkel Campers

www.stijkelcampers.nl

UTRECHT

Camper Totaal

www.camper totaal.nl

Volkswagen Campercentrum Nederland

www.campercentrumnederland.nl

Marsman Caravans en Recreatie

www.marsmancaravans.nl

NOORD-HOLLAND

Van Baaren Caravans + Campers

www.vanbaaren caravansencampers.nl

ZUID-HOLLAND

Duijndam Delft Caravans & Campers

www.ddcaravans.nl

DE JONG Kampeer & Recreatie

www.dejongrecreatie.nl

De Klerk Campers en Caravans

www.deklerkcaravans.nl

Cor Melissant Camper Caravan

www.cormelissantcaravan.nl

NOORD-BRABANT

Beroca Camper & Caravan

www.beroca.nl

Camperland

www.camperland.nl

Campercentrum Veldhoven

www.campercentrumveldhoven.nl

Campers & Cars

www.campersencars.nl

Liba Campers

www.libacampers.nl

Linders Kampeerauto's

www.linderscampers.nl

Mobiledrôme & Partners

www.mobiledrome.nl

Tjeu van Horne - Kampeercentrum Budel

www.kampeercentrumbudel.nl

Niesmann+Bischoff Campers Nederland

www.niesmannbischoff.nl

LIMBURG

Rutten Ridderbeks

www.ridderbeks.nl

Tielen Campers

www.tielencampers.nl

Caravan & Camper Limburg

www.caravan-camper limburg.nl

Raema Caravans & Campers

www.raemacaravans.nl

ZEELAND

Caravanlife Gorter

www.caravanlife.nl

Uw Volkswagen California verdient de beste handen

Het Volkswagen Campercentrum ontstond in 2001. Er was behoefte aan een technisch specialist die ook alles wist van het woongedeelte. Nu, 22 jaar later, zijn we binnen Europa nog steeds de enige officiële gespecialiseerde dealer van Volkswagen Campers. Met alle denkbare camperservices onder een dak en een directe link met Volkswagen AG. Zoekt u de zekerheid van zorgeloze campervakanties? Een betrouwbaar adres waar u altijd terecht kunt? U bent van harte welkom in Amersfoort.

**Weten welke California het beste bij u past?
Kom naar het Volkswagen Campercentrum in Amersfoort**

**4 jaar gratis
onderhoud
4 jaar garantie***

* Op elke nieuwe Volkswagen California 6.1

Enige officiële dealer van Volkswagen Campers in Nederland

**Volkswagen
Campercentrum**

Basicweg 5 a-c, 3821 BR Amersfoort
+31 (0)33 453 08 82
info@vwcampers.nl
www.volkswagencampercentrum.nl
www.vwcampershop.nl

De specialist in camperverzekeringen

De beste camperverzekering Voor een zorgeloze reis

- ➔ Unieke nieuwwaarderegeling met 10 jaar zekerheid voor nieuwe campers
- ➔ Speciale taxatieverzekering met 5 jaar zekerheid
- ➔ Repatriëring van de camper bij ziekte standaard meeverzekerd
- ➔ Vervangende Nederlandse camper bij schade en pech
- ➔ Professionele reparatie en snelle schadeafhandeling

